

De gemeenteraad van Wielewaal : eene voorloopige bijeenkomst en eene officiële zitting : blijspel ...

<https://hdl.handle.net/1874/366433>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

Verzameling tooneelstukken

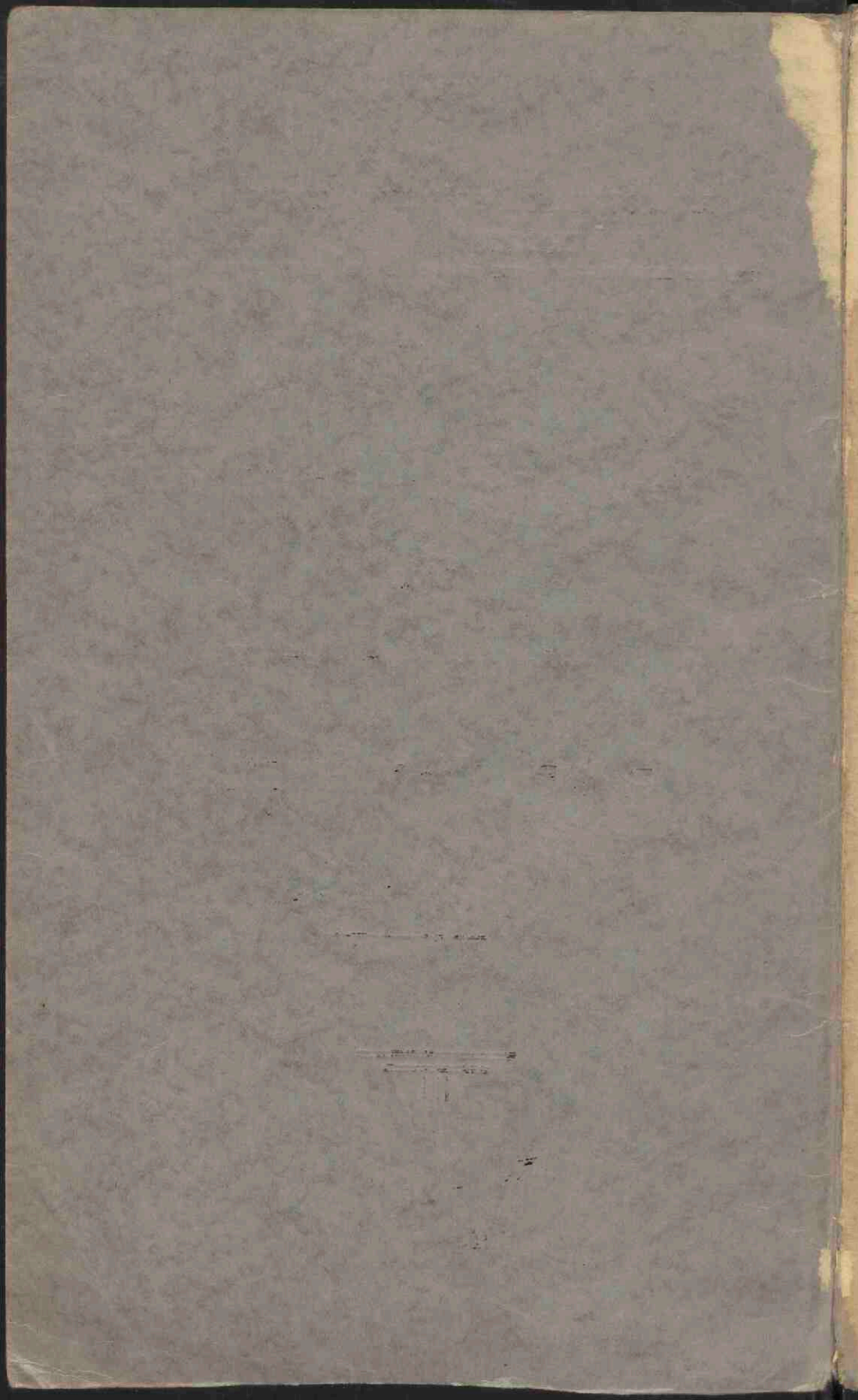
uit de

nalatenschap van

Prof. Dr. J. te WINKEL

No. 5

*br J. ten Brink
n 267 b.*

45

D. DEKKER.

DE GEMEENTERAAD

VAN

WIELEWAAL,

BLIJSPEL VOOR REDERIJKERS,

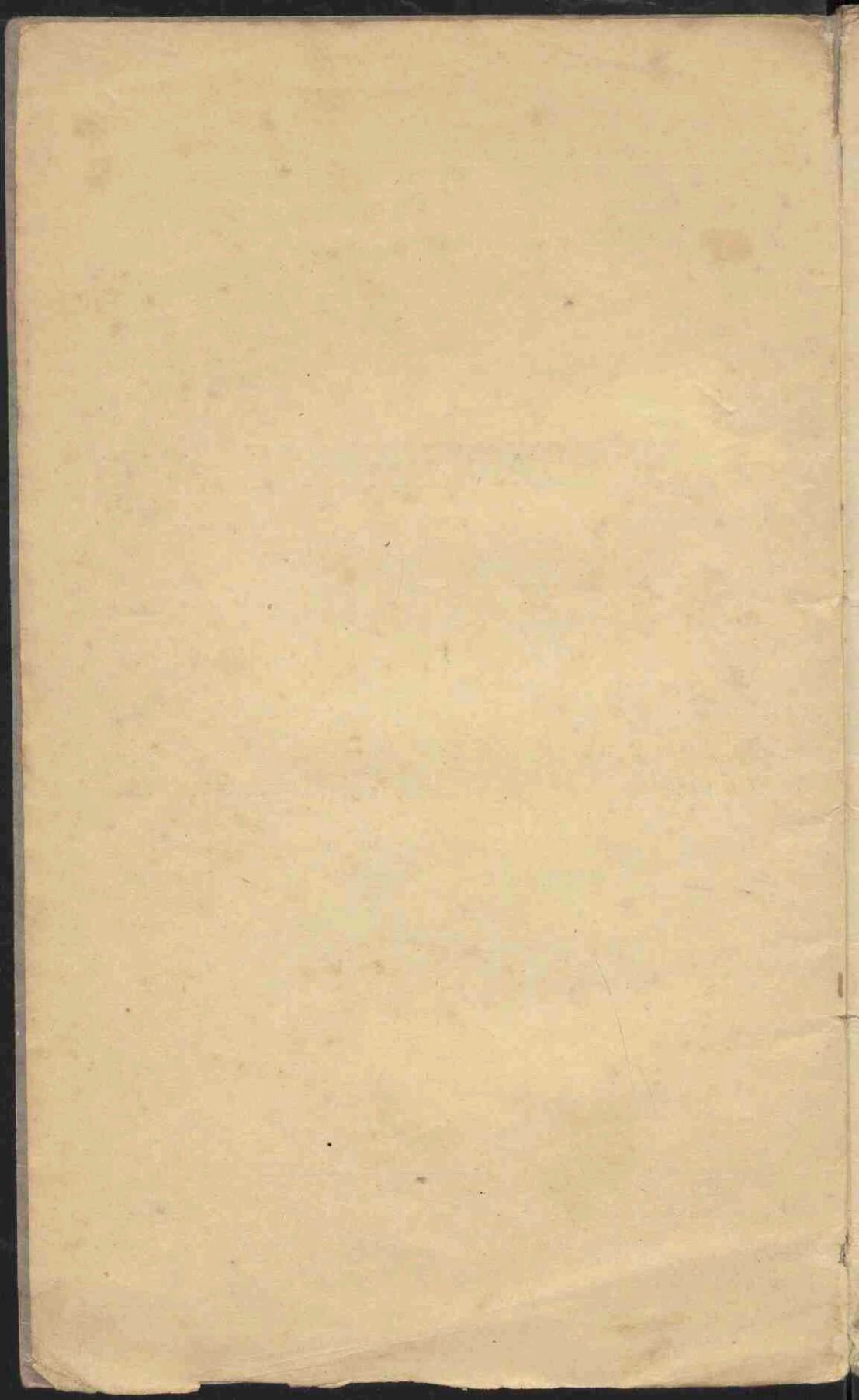
in twee bedrijven.

TWEEDE UITGAVE.

NIEUWEDIJEP,

L. A. LAUREIJ.

1875.

DE GEMEENTERAAD

VAN

WIELEW AAL.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DE GEMEENTERAAD

VAN

W I E L E W A A L.

EENE

VOORLOOPIGE BIJeenKOMST EN EENE OFFICIËLE ZITTING.

BLIJSPEL VOOR REDERIJKERS

IN

TWEE BEDRIJVEN ,

DOOR

D. DEKKER.

HELDER.

S. G I L T J E S.

BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
WILLIAM WALKER

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
THE UNIVERSITY OF CHICAGO

UNIVERSITY OF CHICAGO

UNIVERSITY OF CHICAGO

UNIVERSITY OF CHICAGO

VOORWOORD.

Bij de uitgave van dit stukje leg ik de verklaring af, dat ik bij het schrijven er van, geene bepaalde personen of zaken en veel minder eene bepaalde gemeente op het oog had.

Ik doe met den Heer Alex. v. H. de vraag: Zijn er zoo?

Misschien heb ik ietwat sterk gekleurd; . . . maar 't moest een Blijspel zijn, dat zeker zeer onderscheiden is van een betoog, dat vele gemeenteraden, uit den aard der zamenstelling, mispunten in de Schepping zijn of moeten zijn. Echter moet men wel volslagen vreemdeling op het platteland zijn, om tegen te spreken, dat het daar dikwijls vreemd, ja zeer vreemd toegaat, — niet zoo zeer altijd uit slechte beginselen, als wel door onbekendheid met de gemeente-wet en alzo met de plichten, die op hen rusten, als vertegenwoordigers der bewoners hunner gemeente. — De opvoering van dit stukje stelt ook de dames in de gelegenheid om kennis te maken met de zittingen van den gemeenteraad, terwijl het misschien den heeren wenken kan geven voor de verkiezingen, of hen zal aansporen om vooral eerlijk volk in den raad te verkiezen. — Dat de inhoud van dit stukje menig publiek aangenaam moge bezighouden en, zoo mogelijk, eenig nut stichten, is de wensch van den

SCHRIJVER.

PERSONEN.

KNOETELDORF	Burgemeester en Secretaris.	} Wethouders.	} Leden van den Gemeenteraad van <i>Wielewaal.</i>
Vlieg	Dokter.		
VEEN	Landman.		
SPRUIT	Bakker.		
FRANKS	Molenmaker.		
SPIER	Landman.		
Mr. PUFF VAN PUFFENBURG	Landeigenaar.		
BLANKEN BRIENEN (doof)	Onderwijzer.		
JAN TAK (stijfbeen)	Gesp. Onder-Offic., Klerk, Huisknecht enz., in dienst bij Puff v. Puffenburg, en Gemeente-Bode.		

*Het Eerste Bedrijf speelt in het huis van Mr. Puff van Puffenburg.
 Het Tweede Bedrijf, veertien dagen later, in het gemeentehuis van
 Wielewaal.*

DE GEMEENTERAAD
VAN
W I E L E W A A L.

Erste Bedrijf.

EERSTE TOONEEL.

Het tooneel stelt voor eene kamer in het huis van Mr. Puff van Puffenburg. Men ziet een Bonheur-du-jour en een Secretaire; op den schoorsteenmantel eene pendule en andere ornamenten. Rondom eene groote tafel staan eenige stoelen, waaronder een voltaire. — Eene schrijftafel staat aan de linkerzijde op den voorgrond in het vertrek. — Overigens is de kamer smaakvol gemeubildeerd.

PUFF VAN PUFFENBURG (*alleen*).

Geen nood, — ik zal den boel wel 't onderst boven keeren!
En dan die kinkels hier, niet zuinig *mores* leeren! —
'k Wil zien, wie mij, heer Puff van Puffenburg, weêrstaat!
(*Met verachting*).

'k Wind ze allen om mijn' pink, de leden van den raad. —
't Is jammer, dat mijn Heer papa is overleden
Vóór dat ik mondig was. — Dit is alleen de reden
Dat Knoeteldorf, in zijne plaats, is aangesteld. —
Waarom? — één moest het zijn, — en *hij* heeft nog al geld. —
'k Moest in dien tijd, voor mijn promotie in de regten
Met menig professor, om mijn diploma vechten!
Enfin, 'k ben *Meester* nu, en niemand gaat het aan,
Hoe veel of weinig ik er ooit voor heb gedaan. —

Ik leg 't ten uitvoer: — 'k vraag *drie* leden van den raad
 Ten mijnent, *ik* ben *vier*; — de meerderheid bestaat
 Uit *vier*, — en *zóó* zal ik, die lompe boeren-priiken
 Voor 't doel dat ik beoog, heel netjes hier gebruiken.

(*Hij wrijft zich van genoeg de handen*).

Ja, ja, zoo doe ik het, — en 'k overwin dan wel.—
 Wie brengt mij een bezoek?— Mij dunkt ik hoor de bel.

TAK.

De meester van het dorp, onze oude Blanken-Brienen
 Is voor

PUFF VAN PUFFENBURG.

Wou hij mij zien?

TAK.

Ja wel, om u te dienen!

PUFF VAN PUFFENBURG.

(*voor zich*).

(*luïd*).

Hij komt van pas om mij te dienen! Laat hem in!

TAK.

Ja wel Mijnheer!

PUFF VAN PUFFENBURG.

't Is zaak, dat ik met *hem* begin.

Zijn doofheid dient mij; — 't is een middel hem te loozen.

TWEEDE TOONEEL.

PUFF VAN PUFFENBURG, BLANKEN-BRIENEN.

BLANKEN-BRIENEN.

Mijnheer! 'k vernam van daag dat u weêr is herkozen
 In onzen raad. — 'k Wensch u geluk. — 'k Reccommandeer
 Mij wel in uw protectie.

PUFF.

O, ik dank je zeer!

BLANKEN.

Mij doet het goed, Mijnheer! als 'k menschen zie verkiezen
 Als u, met goed verstand.—

PUFF.

Men zou niet veel verliezen,

Had men in mijne plaats, een andre keus gedaan,
 Men koos vrij algemeen mij weêr, — dus nam ik aan.—

BLANKEN.

Hoe 't met mijn doofheid gaat?— Och, dat kan nu wel schikken
'k Ben soms wat doof, doch 't is niet erg, 'k heb oogenblikken
Dat 't bijna over is.

PUFF.

Hoe deel ik 't plan, hem meê?
Alleen dit zaakje is reeds voor mij een *ntaaije snee*.—
(*schreeuwende*).

Enfin, ik schreeuw maar hard. — Je krijgt al mooi je dagen
Van Blanken-Brienen! *Ik*, in *uwe* plaats, ging vragen
Om mijn ontslag, en 't spreekt van zelf, om pensioen.

BLANKEN (*zijn hoed bekiijkende*).

Ja, ja, Mijnheer! het is geen nieuwerwetsch fatsoen,
Maar u begrijpt, het kan bij mij niet heel veel lijden,
En iedere uitgaaf, die 'k slechts kan, moet ik vermijden;
Hij kan nog wel wat meê, — hij is nog lang niet slecht;
De bol van 't laatst model, loopt, meen ik, nu weer regt.

PUFF (*met een zucht*).

Och, Heer! bewaar ons! — Om hem duidelijk te maken
(*schreeuwende*).

Wat ik bedoel, dat is een deun. Ik sprak van zaken.
Gansch onderscheiden van uw' hoed. Ik stelde u voor
Om pensioen te vragen, wegens slecht gehoor!

BLANKEN.

Ja, zeker ik bered voor hem den heelen winkel,
Al het gemeentewerk.

PUFF.

Dat spreekt van zelf! De kinkel,
Die Knoeteldorf, kan niets; maar deze is ook een klant,
Hoe breng ik 't best aan hem, mijn' meening aan 't verstand?
(*schreeuwende*).

Kom, nog een proef.— Hoor, vriend! ik wou u animeren.
Om, naar de wet, om uw pensioen te soll'citeren.

BLANKEN.

Ik scheer mij altijd zelf; van 't eerste haartje af
Heb ik het al gedaan.—

PUFF.

Verduiveld! 't is een straf.
Om met zoo'n zeeschip lang hier opgescheept te wezen....

(*zich bezinnende*).

Wat ben ik toch een uil! De vent kan immers lezen!
Welnu, 'k bedien alzoo, mij van papier en pen.

(*Hij schrijft, terwijl hij voorleest*).

Ik wilde zeggen, dat ik van gevoelen ben,
Dat 't waarlijk tijd wordt voor u om wat rust te smaken,
Ik zou mijn aanvraag om pensioen in orde maken
En zenden 't aan den raad. —

BLANKEN (*het papier inziende*).

Neen, neen, Mijnheer! dat niet,
Ik heb, zoo waar ik leef, in 't werken geen verdriet.

PUFF.

Zwaar is hij op de hand! Kom aan, 'k zal maar weer schrijven.

(*Hij schrijft, lezende*).

'k Geloof dit wel, — maar, vriend! 't kan zoo niet langer blijven.
Uw doofheid geeft steeds reên tot klagt schier elken dag,
Dus, vraagt gij 't zelf niet aan, dan krijgt gij uw ontslag.

— BLANKEN (*Het papier inziende, schrikt*).

Mijn God! Mijnheer, dat 's erg; — te weinig om te leven
Te veel voor 't sterven zal men tot pensioen mij geven. —

PUFF (*schrijvende, leest voor*).

Welnu, wat nood, gij hebt in Holland toch een kind,
Een zoon, ligt dat gij daar een toevlugtsoord dan vindt,
En ook, uw pensioen, zal nog al wat beloopen
Genoeg althans, om hier of daar uw kost te koopen.

(BLANKEN leest en staat verwezen).

TAK.

Mijnheer! boer Arend Spier is achter op 't kantoor,
Hij vraagt, wanneer 't u voegt, een oogenblik gehoor.

PUFF.

Ik kom.

(*Heengaande, schreeuwt hij BLANKEN toe*):

Bedenk u op mijn voorstel.

DERDE TOONEEL.

BLANKEN-BRIENEN *alleen*.

God! Geschoven

Wordt Blanken van de baan! 't Is haast niet te gelooven.

Maar och! de ondankbaarheid is groot in dezen tijd!
 Ik, die, sinds jaar en dag, mijn leven hier verslijt,
 De jeugd van *Wielewaal* met lust te onderwijzen,
 Die onder leed en zorg mijn haren zag vergrijzen,
 Wordt weggezonden, — word geschoven van de baan!
 Het is voor mijn gevoel, zoo waar, niet uit te staan!
 Maar ach, wat klaag ik! Immers mijn geheele leven
 En dat van menig vriend, kan 't klaarst getuigenis geven
 Dat ondank nergens meer dan wel in onzen stand
 Wordt ingeooft. — Bewijzen zijn door 't heele land
 Voorhanden. — Dáár hoort men er op'lijk een betigten
 Van traagheid, schoon 'k den man zijn werk trouw zag verrigten
 En *B* noemt meester *X*, de slechtste uit den hoop,
 Omdat zijn domme zoon voor zijn examen droop.
 Zoo hoorde ik onlangs van collega *Piet Verdwaalde*
 Dat een professor van zijn school alom verhaalde:
 Het onderwijs, is slecht; — terwijl dat *licht*, die *zon*,
 Geen ondervinding had, ja zelfs niet hebben kon. —
 Maar, och! Wat spreek ik toch van and'ren. Ondervonden
 Heb ik het zelf, hoe of de zaken staan of stonden,
 Sints jaar en dag alreeds, zoo overal als hier,
 Daar heb je laatst nog, toen beweerde ook *Arend Spier*
 Dat ik zijn oudsten zoon, de domste onder allen,
 Een soort van idioot en die van de gevallen
 Geen zier begrijpt, — die dat begrip niet vatten kon —,
 Dat hij 't wel leeren zou, — als *ik* maar goed begon.
 't Is om te lagchen ... en dan ... kijk, dat eeuwig smalen
 Op mijne doofheid! Ik kan immers wel verhalen,
 Wel onderwijzen, met die doofheid, daar mijn oog,
 Geoeffend als het is, zich nimmer nog bedroog,
 Om aan den mond te zien, al wat men mij wil zeggen.
 Ik kan 't bewijs hiervan, heel deugd'lijk overleggen,
 Aan wie mijn' school bezoekt, want missen doe ik niet,
 Daar wis geen oog op aard, meer scherp, dan 't mijne ziet.
 Maar, mijn besluit staat vast, 'k wil mijn ontslag niet vragen,
 Ik wacht tot men 't mij geeft, dan zal 'k mijn oude dagen
 In rust verslijten, daar 'k wel *moet*. — 'k Ga naar mijn zoon,
 Ik vestig mij het liefst in Holland met der woon . . .
 Maar toch 't is erg om zoo gedwongen af te stappen.

Wie dan voor Knoeteldorf, de zaak wel op zal knappen?
Hij resideert heel goed, maar 't werk dat kan hij niet.

*(Onder het spreken van de laatste zestien regels
is TAK, zonder door BLANKEN-BRIENEN bemerkt te
worden, opgekomen.)*

VIERDE TOONEEL.

BLANKEN-BRIENEN, TAK.

TAK.

'k Moet eens beproeven of het waar is dat hij ziet
Wat 'k spreek. — Ik zal daartoe eerst aan zijn oor iets vragen,
En daarna dat hij 't ziet.

*(Hij ziet in een zakboekje, wil iets noteren en schijnt
zich iets te herinneren.)*

(schreeuwende)

Och, zeg eens hoeveel dagen
Of ook Augustus heeft?

BLANKEN-BRIENEN.

Ja, ja, 't is heel mooi weér

En groeizaam; — alles staat zoo schoon, ik 't maar begeer!

TAK.

*(Hij doet dezelfde vraag, maar zacht en met sterke
beweging van den mond.)*

BLANKEN-BRIENEN.

Ha, vroeg je dat? Zoo, zoo. — 't Zal een en dertig wezen,
't Bekende rijm hierop heb je immers wel gelezen,
't Luidt: Dertig dagen, en zoo voorts.

TAK *(knikkende)*.

Ja, 'k ken het wel!

Het is toch aardig met dien man! Komaan, 'k vertel
Hem nog eens wat aan 't oor. 'k Moet eens het nog proberen.

(Schreeuwende aan het oor).

Hé! zeg eens Meeester! wat denk jij wel dat de Heeren
Daar binnen spreken? — 't Geldt daar waarlijk uw ontslag,
Op 't eind van de and're maand. — Het is alzo kortdag.

BLANKEN-BRIENEN.

September, — ja heeft een dag minder; Dertig dagen....

TAK.

*(Hij herhaalt hetzelfde zacht, maar met sterke
beweging van den mond.)*

BLANKEN-BRIENEN.

Wat zeg je man? Op 't eind van de andre maand ontslagen?
 Het is een gruwel, -- 't is een crime! Het is een schand!!
 Zoo handelt het bestuur met d' onderwijzerstand!
 Het schreit om wraak! Maar, ja, ik wend mij tot de Staten.

VIJFDE TOONEEL.

BLANKEN-BRIENEN, TAK, PUFF V. PUFFENBURG.

PUFF (*voor zich*).

't Zou te vergeefs zijn, vriend! Het zou u niet veel baten,
 Ik breng het in den raad, en 'k heb de meerderheid;
 Boer Arend Spier heeft mij zijn stem al toegezeid,
 En d' andren vang ik wel

TAK (*voor zich*).

Dat 's zonder ruggespraken!

Wat heeft hij ook met de gemeentewet te maken?
 Artikel vijf-en-veertig! Och, dat raakt hem niet,
 Als hij zijn haan, naar wensch, maar koning kraaijen ziet.
 Dat heet nu stemmen, volgens eed en naar geweten
 Zoo als 't artikel luidt.

PUFF tot BLANKEN.

Nu, wil dus niet vergeten,

Ontslag te vragen. —

TAK

(*Hij brengt het gezeyde van zijn' heer over, door het
 met sterke beweging van den mond te herhalen.*) —

BLANKEN-BRIENEN.

Neen, dat is mijn vast besluit!

Ik doe het niet, Adieu!

(*Hij vertrekt.*)

PUFF tot TAK.

Och, laat hem even uit. —

ZESDE TOONEEL.

PUFF (*alleen*).

De man schijnt wel gebelgd; maar, och! wat helpt zijn vechten
 Met de overmagt? — De raad zal in de zaak beslechten.
 De raad? — Wie is de raad? — Wel, ben ik niet, de raad?
 Ik, door wiens magt en wil, elk ding steeds valt en staat!

Drie heb ik op mijn hand, ik zelf, dat 's *vier*, en *zeven*
 Is heel het ledental. — *Spier*, heeft zijn woord gegeven,
 En *Spruit* en *Franks*, — zij stemmen zeker met mij meê,
 Als 'k hen er over spreek. — Ik ben dus wel te vreê. —
 Het spijt mij voor den man. Ik mag hem ook wel lijden;
 Maar 't ligt zoo in mijn plan. Ik zal mij zeer verblijden
 Als hij met pensioen, maar aftrekt, binnen kort,
 En Knoeteldorf daardoor van hulp verstoken wordt,
 Dan legt hij 't postje neer; — dan *moet* hij abdiceren,
 Ik krijg het dan, — en 'k zal den kinkels *mores* leeren!
 (*Hij gaat af*).

~~~~~

ZEVENDE TOONEEL.

TAK, *alleen*, (*zijn meester naziende*).

Daar gaat de brave man, opregt is toch Meneer!
 Kom, 'k zet mij eens, tot sticht'lijk overdenken, neer.
 (*Hij gaat op een stoel zitten*).

Ja, dubbelzinnig is de rol, die ik moet spelen,
 'k Moet zeggen dat zij mij ook wel eens kan vervelen.
 Wanneer ik bij heer Puff, als klerk of luisknecht dien,
 Dan moet 'k, in mijn belang, hem wat naar de oogen zien.
 Ga 'k morgen op 't stadhuis, — 'k zal 't dien naam maar geven,
 Als ambtenaar aan 't werk, dan is 't een ander leven;
 'k Moet Knoeteldorf, dat spreekt, dan dienen op zijn wenk;
 Zij is maar al te waar, als ik het zoo bedenk,
 De spreuk, te vinden, ergens in het woord des Heeren:
 „Dient men er *twee*, — men zal gewis *den eenen eeren*,
 Terwijl men *d' ander haat*.” Dat klinkt nu wel niet zacht,
 'k Zou liever stellen in de plaats: *wat minder acht*. —
 Als ik mij zelve op dit punt ga ondervragen,
 'k Beken dat Knoeteldorf, mij 't meeste kan behagen.
 Ik weet niet, . . . Puff van Puffenburg is wel niet slecht;
 Maar toch, hij handelt in veel dingen, niet opregt.
 Daar heb je nu de zaak van meester Blanken-Brienen,
 Zou die, het lot, van ongevraagd ontslag, verdienen?
 Daar steekt wat achter, Tak! ja, dat geloof ik vast.
 Dus, ouwe jongen! kom, nu netjes opgepast,

En toegelusterd, als hij strakjes met de vrienden,
 Die 'k moest verzoeken, hier vergadert. — 'k Zal 't wel vinden!
 Tak is zoo dom niet, hoor! als hem de muts wel staat.
 Hij weet meer van de wet, dan menig in den raad. —
 'k Mag in mijn vrijen tijd, er dol graag in studeren,
 De mensch is nooit toch te oud, zoo zegt men, om te leeren.
 Kom, 'k heb nu tijd, — 'k kon wel een hoofdstuk overzien.

(Hij haalt de gemeentewet uit den zak).

Waar ben 'k gebleven? — Wacht! artikel negentien?
 Neen, vier en twintig is 't. — Ja, ja, daar ben 'k gebleven.

(Hij staat van den stoel op en plaatst zich in de voltuure).

'k Neem bij de studie mijn gemak; — het kost mij even

(Lezende).

Zoo veel, dus, waarom niet? — »Men mag niet werkzaam zijn
 Als lid des raads, bij het geschil van 't *mijn en dijn*,
 En in gedingen niet als advocaat ageren
 Of procureur; — dus, voor het ligchaam niet verweren
 Waar men een deel van is". — Dat 's billijk. — 't Tweede lid:
 »'t Is niet geoorloofd dat een lid des raads, ooit zit
 In een vergad'ring tot het zien en verifiëeren
 Der reekning van een' zaak, waar hij in het beheeren
 Een aandeel nam, en alzoo rekenplichtig is
 Aan zijn gemeente". — Is dat ook billijk? Ja, gewis!
 Nu 't derde deel: »Als lid des raads is het verboden
 Te lev'ren, wat voor de gemeente ooit is van nooden,
 En evenmin mag hij, bij uit te voeren werk,
 Aan raadhuis, school of dijk, aan weg of wandelperk,
 In geen geval mag hij, bij 't openbaar besteden,
 Veel minder onderhands aannemer zijn". — Met reden
 Is die bepaling ingelascht of ingezet. —
 Het is maar zeker waar, het is een mooie wet!
 Ofschoon er velen zijn, die 't tegendeel beweren,
 Ik zeg: — 't zijn knappe lui die in den Haag regeren.

*(Men hoort eenig gerucht, hij rijst schielijk op en moffelt
 de gemeentewet in den zak).*

De drommel! dat 's Mijnheer! wanneer hij mij zoo vond
 'k Wed dat er onweér . . . donder en zoo voorts, ontstond.

(Hij gaat aan het opruimen en afstoffen).

ACHTSTE TOONEEL.

TAK, PUFF VAN PUFFENBURG.

PUFF.

Tak, kom eens hier! Je moest dit stuk eens overschrijven;
Ga in 't kantoor, — of neen, — je kunt ook hier wel blijven.
Ga daar maar zitten! Schrijf met duidelijke hand!

TAK.

(Op de schrijftafel wijzende).

Ja wel Mijnheer! Bedoelt u hier, aan dezen kant?

PUFF.

Ja, juist.

(Er wordt gebeld.)

Doe open, Tak! — Als 't Franks is, hier hem laten,
Gij doet dan stil uw werk, ik heb met hem te praten.
Je kent je pligten toch? Je hoort en zwijgt en ziet
En klappen uit de school, doet een bediende niet.

TAK.

'k Weet wel van niet Mijnheer!

*(Hij gaat heen).*PUFF *(voor zich).*

Men kan op hem vertrouwen,
Ik hoop dat 'k hem als knecht, nog jaren mag behouwen.

NEGENDE TOONEEL.

PUFF VAN PUFFENBURG, FRANKS, TAK *(zet zich aan 't werk).*

FRANKS.

Ik wensch u goeden dag Mijnheer! Ben 'k op mijn tijd?
Ik liep al hard, — maar 'k merk . . . .

PUFF.

Dat gij weêr de eerste zijt.

Ja, Franks komt nooit te laat. — Hoe gaat het met de beenen?

FRANKS

Wat zal ik zeggen? Och! het sukkelt zoo wat henen!
Nu gaat het weêr eens goed, — en dan, — is het weêr mis,
Het scheelt gewoonlijk veel, hoe of het weder is. —

Ai! 'k krijg er juist weêr een; — het zijn vervoerde steken,
In staat om 't sterkst gestel, bepaald den nek te breken.
't Is een bezoeking, hoor! diezelfde Rheumatiek,
Ze maakt je lusteloos en lam. — In één woord: *ziek*.

PUFF.

Ja, dat geloof ik man! Je weet wel, Franks! mijn vader,
Leed ook aan Rheumatiek!

TAK *(half luid copierende)*.

»Bekend; — terwijl de dader
(voor zich.)

Geen mensch was als hij zelf!" Het lijkt wel een Roman
Voor zoo ver als 'k uit dit gedeelte merken kan.

FRANKS.

Och, zwijg toch stil, Mijnheer! ik vond hem dikwijls lijdend,
Mij dunkt het is voor u een zaak, wel zeer verblijdend,
Dat u geen hinder hebt, want 't zit wel eens in 't bloed.

PUFF.

't Is waar, maar 'k ben nog jong en leef soliede en goed.

TAK *(half luid copierende)*.

»De lof hem toegezwaaid is niet verdiend te heeten"

(Met gebaar achter FRANKS).

Je moest, zoo goed als ik, van hem maar alles weten!

(Er wordt gebeld.)

PUFF.

Doe open Tak!

TAK.

Ja wel, Mijnheer!

PUFF.

Is 't Spruit of Spier,
Of beiden soms, breng hen naar deze kamer, *hier*.

TIENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, SPRUIT *(TAK zet zich weêr aan 't werk)*.

SPRUIT.

Ik liep, ik vloog . . . . Je kunt het *al* of *niet* gelooven,
Maar, weet je vrienden! 't brood moest eerst nog uit den oven

Mijn' eigen' zaken eerst, en dan die van den raad;
Ik weet niet, maar ik denk, dat 't ook bij u zoo gaat,
Het hemd is nader dan de rok, niet waar? — Begrepen?

TAK (*even van zijn werk opziende, voor zich*).

Ja, daarom heeft hij ze ook altijd . . . . geducht geknepen!

SPRUIT.

Ik kreeg de boodschap vroeg, door uw' bediende Tak,
'k Veronderstelde dat er vast wat achter stak,
En 'k haastte mij daarom. Wil dus nu eens vertellen.
Wat of je, van belang, aan ons hebt voor te stellen.

PUFF.

Wel zeker doe ik dat, maar kom, collega Spruit!
Daar neem een' stoel en rust nu eerst een weinig uit.
Wij wachten nog op Spier, hij zal met een wel komen,
Hij had nog zaken, zoo ik van hem heb vernomen.
Ik sprak voorloopig hem, hij was straks even hier.—

(*Er wordt gebeld.*)

Doe open Tak! dat is voorzeker Mijnheer Spier.

TAK (*heengaande*).

'k Herzegge: *Mijnheer Spier?*

ELFDE TOONEEL.

DE VORIGEN, SPIER (*TAK hervat zijn werk*).

SPIER.

. . . . . 'k Had haast te laat ekommen

Maar jullie, moet daarom vooral niet op me brommen,
Ik heb een goed *confuus*, daar kan jelui op an,
Me zeng wierp zeuven stuks. Welnou, wat zeg je er van
En de allerleste, is pas, nog geen kertier. — ekommen
Dus, daarom, zoo ik zeg, moet jij niet op me brommen.

TAK (*half luid copiërende*).

»Een vruchtbaar jaar..een heerlijke oogst was 't op dien grond.»

PUFF.

Kom aan, mij dunkt aan 't werk. — Beginnen wij terstond
'k Verzoek den Heeren dus om allen plaats te nemen.

SPIER.

Ja wel, ik vind het goed om maar niet lang te temen.

FRANKS (*naar zijn been voelende*).

Ai! sakkerloot! wat krijg 'k een steek weêr in mijn been,

SPRUIT.

Kom Spier, schik jij nu nog een weinig deez' kant heen!

TAK (*half luid copiërende*).

»De raad, maar niet geheel, een deel slechts is gezeten
Maar niet officiël.»

PUFF.

Mijnheeren! Gij zult weten

Dat Blanken-Brienen, hier de meester, zwaar souffreert
Aan doofheid, — en ofschoon hij sterk en stijf beweert
Dat zijn gebrek, aan 't werk niet 't allerminst zal schaden,
Zoo scheen 't mij echter toe, geheel niet ongeraden
Een onderzoek te doen.

TAK (*voor zich*).

Dat 's zuivre leugentaal!

PUFF.

Ik stelde 't in. — Hoe is 't? Hoort toe, en ik verhaal,
U d'uitslag: — Zoo ik dacht, heb ik het ook bevonden.
Ik deed de ervaring op, dat weinigen verstonden
De lees- en schrijfkunst, en *goed reek'nen*, kon er geen,

FRANKS (*naar zijn been voelende*).

Ai! *dit en dat!* wat krijg 'k een scheut daar door mijn been.

PUFF.

Geographie en taal, historie, meerder zaken.

Zijn gansch verwaarloosd, door die doofheid, want de snaken,
Ze weten nergens van, — ja letterlijk geen zier.

SPIER.

Dat is gien leugenpraat! Ik weet het an mijn Pier,
Die kent niks, niemendal!

PUFF.

Er is ook weinig orde!

Het hielp volstrekt ook niet, of Blanken-Brienen knorde,
De jeugd was bandeloos, de minste scheen wel baas;
Zoo staan de zaken. Zoo vond ik 't althans, helaas!

TAK (*half luid copiërende*).

»En tastbre leugentaal, kan hij heel goed verzinnen.»

PUFF.

Wat zeg je Tak?

TAK (*een blad omhoog houdende*).

Ik vroeg of 'k hieraan moest beginnen.

PUFF (*tot TAK*).

O, ja! 't is goed.—

(tot de Heeren.)

Ik vraag u nu, waar moet het heen?

FRANKS (*naar zijn been tastende*).

Wel, alle duivels! wat een last heb 'k aan dat been!

PUFF.

Ik heb het plan gevormd, om *hem* te pensioneren
 En hier, op 't dorp, met één de school te supprimeren.
 De Bijschool, zoo ge weet, is toch het meest bezet,
 Niet afgelegen ook,— en als ge er wel op let,
 Dan zult gij vinden, dat de meeste kindren wonen,
 Het digst bij deze school; — daarbij is 't voor uw zonen
 Van 't uiterste belang, dat zij het onderrigt
 Genieten van een' man, die steeds naar regt en pligt
 Hen onderwijst. — En dit kunt ge alles bij hem vinden;
 Hij is ook uiterst knap. 'k Verzeker u dit, vrienden!
 En bovendien, dit plan, stijft onz' gemeentekas,
 Gij weet dat, in deez' tijd, veel geld van nooden was
 Voor werken van belang, reeds in den raad besproken.

TAK (*even opziende*).

Ik heb den draad gevat! Tak heeft al lont geroken!
 De Burgemeester raakt zijn helper daardoor kwijt!
 Begrepen? —

PUFF.

'k Hoop dat gij ook van gevoelen zijt
 Dat in mijn voorstel *nut* en *voordeel* is gelegen,

SPRUIT.

Hoor, *ik* voor mij, ik neem het aan. 'k Ben daar niet tegen,
 'k Heb toch geen kind'ren en ik doe je graag plezier;
 Van Franks zijn ze allen groot, — alleen voor Arend Spier
 Zou 't lastig zijn, maar ik voor mij, wil goede klanten
 Als u, niet tegen zijn. — *Spruit weet te goed van wanten!*

TAK (*half luid copierende*).

„Het egoïsme speelt een' rol in onzen tijd!”

SPIER.

Ja, ik vind het wel goed, zoo as Meneer daar zeit,
 Allien, 'k vraag jullie stem, voor wat ik voor zal stellen,
 Dan ben 'k er zeker voor. 'k Zal strakjes wel vertellen
 Wat of ik meen. —

FRANKS.

En ik, voorwaardlijk, ben 'k er voor,
 Maar dan helpt ge alle drie, mij ook een handje, hoor!
 Want ik heb ook een zaak, die 'k graag er door wou slepen,
 Wascht de eene hand dan de aër, ze worden *schoon*. Begrepen?

SPIER.

Ja, ik vind 't wel zeer goed, net zoo als Franks daar zeit,
 We brengen 't in den raad. We zijn de meerderheid.

TAK (*voor zich*).

„De leden van den raad, zij stemmen naar geweten
 En zonder ruggespraak.” — Zij zijn het vast vergeten
 Die goeje lui. — 't Is vijf en veertig. — Ja, de wet
 Heb ik zoo zachtjes aan, geheel in 't hoofd gezet.

PUFF.

Welnu, Mijnheeren! ik verzoek u dan te zeggen,
 Wat of uw voorstel is; — 'k zal me er bij nederleggen,
 'k Beloof u dit; — Spier 't woord, dan Franks en daarna Spruit.

FRANKS (*naar zijn been tastende*).

Ai, Ai! wat krijg 'k een scheut, daar midden door mijn kuit.

SPIER.

Kom, ik verklaar me dan. — Je weet, het is het zeggen
 Om door den polder hier, een' grindweg aan te leggen. —
 't Is nog in *cupido* wat rigting van de twie
 We nemen. Zoo je weet, het eerste plan was die
 Van Veen tot Arie Kieft, dwars door den polder henen,
 Het tweede plan, is, langs *mijn* land, van Kalf tot Krenen.
 Ik vraag je stem, in mijn belang, voor 't tweede plan,
 'k Keur ieder voorstel goed, neem jullie 't mijne an;
 We zullen in den raad, dat varken zien te wasschen,
 De weg komt langs mijn land, de meester moet verkassen.
 We brengen 't in den raad; -- we zijn de meerderheid;
 Wat zeg je, Heeren! heb ik dat niet goed ezeid?

TAK.

(*Hij klapt zacht in de handen, daarna copieert hij half luid*):

„Zijn eloquentie kan niet worden vergeleken,
Dan met Demosthenes.”

PUFF.

Het is mij klaar gebleken,
Dat, wat gij van ons vraagt, niet meer dan billijk is,
Gij krijgt alzoo mijn stem; — dat 's zeker en gewis. —

SPRUIT.

Hoor, met jou groot gezin, heb jij een aantal brooden
Per dag, per week, of als je wilt, per jaar van nooden
'k Heb jou klandisie steeds, — ja, sedert jaar en dag,
Mij dunkt, dat 'k dus wel vóór jou voorstel stemmen mag.
Aan Veen had 'k half beloofd, maar dan stem ik hem tegen,
't Is billijk, dat de weg langs jou „spul” wordt gelegen. —

FRANKS.

Zoo als met Meesters zaak, voorwaardlijk ben 'k er voor,
Maar gij haalt, op uw beurt, mijn voorstel ook er door. —

PUFF.

Wij zijn nieuwsgierig om uw voorstel aan te hooren,
Ik geef mijn stem er aan; — 'k beloof u dit te voren.

TAK (*half luid copiërende*).

„Voor 't winnen van zijn' zaak, waagt hij er alles aan,
Zijn eer en naam!”

FRANKS.

't Is goed; — met de andren zal 't wel gaan. —
In onz' vergadering, het allerlaatst gehouwen,
Besloten wij om hier twee molens nog te bouwen,
Tot waterloozing, zoo gij allen weten zult. —
De taak, die men mij gaf, heb ik getrouw vervuld;
Gij weet, ik werd benoemd, begrootingen te maken,
Omdat ik slechts alleen, bekend ben, met de zaken
Van 't molenvak; — althans geen ander lid des raads
Zag daartoe kans.

TAK (*voor zich*).

Och, och! wat heeft hij weêr veel praats
Die ouwe duitendief.

FRANKS.

Ik dacht, 'k zal 't hoog niet ramen,
't Bedrag is: kant en klaar, slechts dertig duizend zamen.

TAK (*voor zich*).

Een kleinigheid! . . . Pas op . . . want de aap komt uit de mouw!

FRANKS (*naar zijn been tastende*).

Ai! weêr zoo'n steek door 't been; — dat 's altijd met die kou!

TAK (*voor zich*).

Wel goed; — ik gun 't je graag. — Je krijgt slechts loon
(naar werken.

FRANKS.

Ik denk, Mijnheeren! dat je nu wel zult bemerken,
Waar of ik heen wil. — Kom, 'k zeg kortaf waar 't op staat:
Mijn zoon verzoekt per brief, aan den gemeenteraad,
Of hij voor dat bedrag, de molens maar mag maken.
Dat wint ons heel wat uit, want vrienden! al die zaken,
Als plans, annonces, en besteding, 't kost veel geld,
En onder ons gezegd, ik ben er op gesteld;
Niet om de winst, och neen! die is niet noemenswaardig.

TAK (*voor zich*).

De aap komt er nu al uit. — Hij redeneert wel aardig! —

FRANKS.

'k Geef dus aan elk mijn stem, die toestaat dat mijn zoon
De molens maken zal. —

TAK (*voor zich*).

Och, Heer! ze zijn gewoon

Om alles toe te staan. — Ik ben benieuwd te weten
Wat ieder daarop zegt. —

PUFF.

Ik ben als ingezeten,
Als lid des raads vooral, tot zuinigheid verplicht;
En zoo als Franks straks zei, begrijpt een ieder ligt,
Dat aanbestedingen veel kosten na zich slepen.
De zoon van Franks heeft dus de zaak zeer goed begrepen.
Mij is 't een klaar bewijs, dat hij het goed beziet,
Ik geef heel graag mijn stem, want beter kan het niet.

SPIER.

Wat mij aangaat, 'k heb geen *diné* van 't meulenmaken,
Veul minder van de som, die wij er kwijt door raken:
Maar dertig duizend voor de twee, dat is niet hoog.

FRANKS.

Mijn zoon vond het te laag; — hij dacht dat 'k mij bedroog
 In mijn berekening; — maar 'k zei tot hem: »mijn jongen!
 Met ons gemeentegeld, dient zuinig omgesprongen,
 Je winst is weinig ja, maar wees er meê content.» —

TAK (*voor zich*).

Het is een gruwel! — Hoor me nu toch eens zoo'n vent!

SPIER.

We zullen in den raad dat varken zien te wasschen,
 De weg komt langs mijn land, de meester moet verkassen,
Jou zeun de molens. — Och, we zijn de meerderheid,
 Mijn stem er *voor*, — is an *jou* jongen toe-ezeid.
 En Spruit, zal, denk ik, ook niet lang er over praten,
 't Is 't beste, voor die som, ze maar an hem te laten. —

SPRUIT.

Hoor, buurman Franks! jij bent *nu* wel geen beste klant
 Maar *vroeger* was je 't wel. — 'k Zeg: *broêr geef mij de hand!*
 En ik stem met hen meê. — Je hoeft dus niet te vreezen
 Dat 'k tegen stemmen zal. — Neen, neen, er *voor* zal 'k wezen.

TAK (*voor zich*).

't Besluit is algemeen, geheel en al conform
 Het voorschrift van de wet!

FRANKS (*naar zijn been tastende*).

Ai! 't is mij of een worm
 Mijn poot doorknaagt, zoo'n pijn doen die vervoerde beenen,

SPRUIT.

Nu vraag ik u ook iets, wil even 't oor mij leenen!
 De post van nachtwacht, zoo je weet, is hier vacant,
 Mijn broêr is arm, maar 't is zijn schuld niet, dus geen schand.

TAK (*voor zich*).

De bollenbaas, die wil, zoo waar, ook profiteren,
 Nu van de occasie!

SPRUIT.

Hij wil er naar soll'citeren,
 En daarom vraag ik u, Mijnheeren! om uw stem.

PUFF.

Geen twijfel is er aan, ik geef mijn woord, voor hem.

FRANKS.

Ook ik benoem je broër; — 'k stem met de andren mede,
Geen twijfel is er aan.

SPRUIT.

Nu, dan ben ik tevreden;
Als Spier ten minste voor mijn broër zijn woord nog geeft,
Dan is het net zoo goed of hij den post al heeft.

SPIER.

We zullen in den raad, dat varken zien te wasschen,
De weg komt langs mijn land, de meester moet verkassen;
Jou zeun de molens, *jou* broër nachtwacht, 't is ezeid,
Het hangt van ons maar af, wij zijn de meerderheid.

PUFF.

Er valt geloof ik nu niet meer te redeneren.

*(Hij neemt het stuk papier ter hand, waarop hij van
tijd tot tijd heeft genoteerd.)*

'k Zal wat behandeld is, nog even resumeren:
Besloten: Blanken krijgt heel spoedig zijn congé,
De school gesupprimeerd, geen ander in zijn steê,
De grindweg zal van Kalf tot Krenen moeten loopen,
Vlak langs het land van Spier; 'k vergis mij niet wil 'k hopen?

SPIER.

Ja, Ja, zoo is 't besluit.

PUFF.

De molens die maakt Jan,
De zoon van Franks. 't Is goed geschikt. Zoo goed 't slechts kan.
Wij zullen Spruit zijn broër tot nachtwacht promoveren,
Wascht de eene hand toch de aêr, ze worden schoon Mijnheeren.

*(Allen staan op behalve TAK, die
steeds voortschrijft.)*

FRANKS (PUFF de hand gevende).

Ik wensch u goeden dag Mijnheer!

PUFF.

'k Wensch u Bonjour!

SPIER *(voor zich, vrij links eene
buiging makende)*.

Ik ken mijn wereld wel, al ben ik maar een boer....

(Hij geeft PUFF de hand.)

'k Wensch consternatie u van welzijn!

PUFF.

Nu, dag vrienden!

Wij zullen in den raad, elkander wedervinden.

SPRUIT (*PUFF de hand reikende*).

Ik wensch u goeden dag en smaaklijk glaasje wijn.

*(Zij gaan alle drie heen.)*TAK (*voor zich*).

Ei, raak!

PUFF (*voor zich*).Zou dit er nu een *onder water* zijn?

Omdat 'k geen wijn hun bood. Kom 't zijn maar boeren-pruiken,

Ik kan mijn wijn heel best en zonder hen gebruiken. —

TWAAALFDE TOONEEL.

PUFF VAN PUFFENBURG, TAK.

PUFF (*voor zich*).

Zie zoo, de zaak is klaar! ik sprak en overwon!

't Ging alles flink, zoo goed, als ik 't maar wenschen kon.

Wat raakt het mij hoe men den grindweg aan wil leggen,

En wie de molens maakt! 't is mij om zoo te zeggen

Precies gelijk. — En dan tot nachtwacht Willem Spruit,

Die of een ander, — 't raakt mij niet; — maar nu is 't uitMet Knoeteldorf; — hij *moet* en *zal* wel abdiceren;Ik krijg den post en 'k zal den kinkels *mores* leeren.

Dan krijgen zij voor 't een en ander wel hun loon:

Help mij, — *ik lach u uit*. — Dat is niet ongewoon.TAK (*voor zich*).

Nu lacht hij hen noch uit. — Mogt ik hem 't loon eens geven.

*(Opstaande en zich met het manuscript**bij PUFF voegende.)*

't Copiëren ging heel goed. — Dit is wat klein geschreven.

Lees ik u 't even voor, om heel secuur te zijn?

PUFF.

Ja, dat is goed. —

TAK.

't Is niet onduidelijk, maar wat klein.

(Lezende.)

Het is niet ongewoon, dat men in 't daaglijksch leven,
 Vaak *hier* wat *nemen* moet, en *daar* weêr wat moet *geven*.
 Maar toch, 'k veracht, ik haat, 'k verfoei de huichlarij.
 Een fel bestrijder vindt deez' ondengd steeds in mij. —
 Ik bliksem hem mijn toorn in felle gramschap tegen,
 Wie regt en pligt verzaakt en wie langs slinksche wegen,
 Of langs een kronklig pad, zijn doel bereiken wil!
 'k Veracht hem, die ter sluiks, en, als een dief, zoo stil,
 In 't midden van den nacht, zijn vijand wil bespringen,
 Want dat is laag!... maar wat ik 't meest van alle dingen,
 Met afschuw zie, is *dit*, — dat soms een valsche vriend,
 Ten koste van 't geluk van *dien*, zich zelven dient!
 'k Zweer met een duren eed, dat 'k nooit mij zal verlagen
 Hen aan te zien, — veel min, te dulden, — die slechts vragen:
 Wat is mijn voordeel? Neen, 'k haat ied'ren egoïst,
 En vurig is mijn wensch, dat hij zijn doel steeds mist,
 Die of door veinzerij of andre sluwe streken
 Zijn doel bereiken wil!

PUFF (*invallende*).

Genoeg; — 't is mij gebleken

Dat gij het lezen kunt, althans gij hapert niet,
 Zie op het andre blad of ge iets onduidelijks ziet.

TAK (*het blad overziende*).

O, neen nu gaat het goed, — ik kan nu alles lezen,
 Maar 'k wou iets vragen.— 'k Hoop niet indiscreet te wezen
 Maar u is zelf auteur van dit geschrift, naar 'k meen?

PUFF (*geleid*).

Ik zeg 't niet graag; — maar nu ge 't vraagt, zeg ik geen *neen*.

TAK.

Ik dacht wel dat u 't was, -- ik kon daarin bemerken,
Juist uw gevoelens, die natuurlijk bij 't bewerken,
 Uw pen ontvloeiden; — *juist* zoo als 'k u steeds mogt zien
In doen en hand'len, al den tijd, zoo lang 'k u dien.

PUFF.

Kom, kom! geen vlejjerij, ga nu maar weêr aan 't schrijven
 'k Ga heen.— Hervat uw werk. Gij kunt zoo lang hier blijven
 Tot 'k weêr kom.

(Hij gaat af.)

DE TIENDE TOONEEL.

TAK (*alleen*).*Die heeft hij ten minste van mij beet!*

Ja, hij de schrijver! nu, — of ik 't niet beter weet!
 Ik hoop nogthans, dat, wat 'k zoo pas mogt overschrijven,
 Zijn vonnis is, — en dat niet onvervuld zal blijven,
 De vuurge wensch, die men hier vindt: »Dat de egoïst,
 Ontmaskerd worden zal en alzoo 't doelwit mist!—”

VEERTIENDE TOONEEL.

PUFF, DR. Vlieg, TAK (*steeds schrijvende*).

PUFF.

Toevallig docter! dat 'k u juist daar zag passeren,
 'k Begin aan de oude kwaal, aan hoofdpijn, te souffreren.
 (*voor zich*).

Zoo geef 'k een glimp er aan, dat 'k hem bij toeval spreek!
 (*luid*).

Ik weet het niet... maar... 'k ben een dag of wat van streek!
 Vlieg (*hem de pols voelende*).

Nerveus!

PUFF.

Dat dacht ik wel.

Vlieg (*schrijvende*).

'k Zal een receptje schrijven.

PUFF.

Heel goed.

Vlieg, (*het recept overgevende*).

Drie poeders daags.

PUFF.

Behoef ik thuis te blijven?

Vlieg.

Volstrekt niet!—

PUFF.

Dus, mag 'k uit?

Vlieg.

Wel zeker!

PUFF.

Als ik wil?

VLIEG (*heengaande*).

't Doet juist u goed!

PUFF.

'k Wou nog u spreken!

VLIEG.

Zoo!

TAK (*voor zich*).

Nu stil.—

Hij klampt hem ook aan boord, maar krijgt den wind van voren.
 'k Ben zeer nieuwsgierig om van docter eens te hooren,
 Hoe die de zaak beschouwt.

PUFF.

Zoo even had ik Spier,
 En Spruit en Franks, 't was heel toevallig, zamen hier,

VLIEG.

Vier leden van den raad!

PUFF.

Ja heel toevallig! Weetje,
 Die mannen hadden 't land!

VLIEG.

Is 't waar?

PUFF.

Ja, geen klein beetjel

VLIEG.

Waarom toch wel?

PUFF.

Nu, ja 't was over 't onderwijs,
 De meester wordt veel *te oud!*

VLIEG.

Hij is ten minste grijs,

Maar kras! . . . .

PUFF.

Zij hadden plan, geloof ik, hem te »sjezen».

VLIEG.

Zoo, zoo!

PUFF.

Hij is stok-doof.

VLEIEG (*voor zich*).

Daar dien ik bij te wezen.

PUFF.

Zij zeggen, klagt op klagt, treft iedren dag hun oor.

VLEIEG.

Toevallig, dat *ik* dan niets van die klagten hoor!

'k Kom nog al overal. —

PUFF.

Men sprak van pensioneren

En daarbij wilde men de hoofdschool supprimeren;

't Wint geld; — de bijschool is niet slecht. Hoe vindt *gij* 't plan?

VLEIEG.

Zoo, zoo!

PUFF.

Ik vind het goed.

VLEIEG.

Welnu!

PUFF.

Wat zegt ge er van?

VLEIEG.

'k Schort graag mijn oordeel op, tot meer gelegen tijden.

TAK (*voor zich*).

Ik dacht wel, dat 't bij hem zoo makkelijk niet zou glijden,
Hij is wat stroef!

VLEIEG (*heengaande*).

'k Heb haast, — dus, later deze zaak.

Bonjour! tot ziens. —

PUFF.

Adieu!

TAK (*voor zich*).

Het doet mij toch vermaak

Dat hij hier bot ving. —

PUFF (*voor zich*).

Neen, ik zal 't met hem niet klaren.

't Zou beter zijn met *vijf*, dan dat slechts *vier* er waren,

't Had beter oog, maar, och!... we zijn de meerderheid,

Zoo als door Arend Spier, straks telkens werd gezeld.

(*Hij loopt in gedachten van het tooneel.*)

VIJFTIENDE TOONEEL.

TAK (*alleen*).

„Daar dien ik bij te zijn!” Dit hoorde ik duidlijk zeggen
Door Vlieg. — *Hij* zal er zich niet stil bij nederleggen,
Hij 's veel te ferm. — Komaan, 'k vertel den ouden man
Dat men hier zamenspanst, en ja... ik raad hem dan,
Met Vlieg te spreken, heel de zaak hem te vertrouwen.
En 'k hoop dat hij zijn' post daardoor nog zal behouwen.
'k Verheug mij zeer als Puff, zoo laag een egoïst,
Er afkomt met een *neus* en flink zijn doelwit mist. —

(*De gordijn valt.*)

Tweede Deel.

EERSTE TOONEEL.

Het tooneel stelt voor eene kamer van het Gemeentehuis van Wielewaal. Men ziet eene tafel met groen laken bekleed; — een armstoel, bestemd voor den voorzitter, vóór, — zes andere stoelen aan de beide lange zijden van de tafel. — Op de tafel staat een pijpenstander met lange goudsche pijpen, twee tabaksdoozen, terwijl een blad met zeven wijnglazen en eenige flesschen aan het andere einde staat. In het midden een water-karaf.

Op het tooneel is eene afscheiding gemaakt voor het publiek, dat de openbare zitting van den raad komt bijwonen. — Bij het opgaan der gordijn is TAK, de gemeentebode, bezig alles in orde te brengen.

TAK (alleen).

Zie zoo! de glazen hier, dan is de boel geregeld.—

(Hij neemt een' brief, die op de tafel ligt, in handen.)

Wat groote brief en zoo ministrieel verzegeld!

Wat die bevatten zal? — Nu, 'k hoor het strakjes wel

Als Burgemeester leest; — Zijn stem is nog als schel!

'k Ben heel nieuwsgierig, hoe deez' zitting af zal loopen!

Voor mijn finanties goed, zoo wil 'k ten minste hopen.

'k Verdien te weinig.— Krijg ik nul op mijn rekest,

In vredesnaam! 'k denk dan; enfin, ik deed mijn best!

Maar hoe zal 't gaan, met 't geen, nu veertien daag geleden,

Besproken is bij Puff!... Ik weet niet... maar 'k heb reden

Te denken dat door Vlieg wel stappen zijn gedaan,

Om te verhindren dat een onregt wordt begaan!

Ten minste in de zaak van Meester Blanken-Brienen
 Zal hij wel spreken.— Ik geloof, — *hij zal ze dienen!*
 'k Gevoel mij niets bezwaard, dat 'k aan den ouden man
 Zoo rond weg kennis gaf van 't laag gesmede plan.
 Hij heeft den docter, op mijn raad, in d' arm genomen.
 Ik ben nu zeer benieuwd wat of er van zal komen . . . .
 Kom, 'k heb nu niets te doen, 'k zie dus de wet eens na.

(*Hij gaat in den zetel des presidents zitten.*)

Waar bleef 'k ook weer? — Bij zes-en-twintig? 'k meen van ja!
 (*Hij leest.*)

In strijd te handelen, met de opgenoemde zaken,
 In vier-en-twintig en die krachteloos te maken,
 Wordt, naar 't artikel, met een schorsing, door den raad
 Gestraft; — ofschoon de tijd, *hoe lang*, er niet bij staat,
 Wel van beroep bij de Gedeputeerde Staten,
 Die, naar bevind, dat lid verbannen of er laten.—
 Nu sla 'k eens even om; — 'k lees zes-en-veertig daar,
 Wat er geschreven is, noem 'k *billijk*, *juist* en *waar*.
 »Bij bloedverwantschap moet een lid zich steeds onthouden
 Van meê te stemmen.»— 'k Vind het goed, want wellicht zouden
 De menschen 't wraken, viel zoo'n bloedverwant ten deel
 Een post of voordeel, 't zij dan weinig, of 't zij veel. —
 Men heeft zich naar de wet daarvoor dus wel te wachten.
 De bloedverwantschap wordt gerekend, drie geslachten.
 't Is toch een mooie wet! —

~~~~~

TWEEDE TONEEL.

TAK, Dr. Vlieg.

Vlieg.

Zoo, wetgeleerde Tak

Zit je aan de studie en zoo regt op jou gemak?

Tak.

'k Heb niets te doen, Mijnheer!

Vlieg.

Och, Tak! 'k vergat cigaren!

Haal jij die eens van huis. — Zeg dat 't Manilla waren,
Ze liggen in mijn kast, links, even om den hoek.

TAK.

O, met plezier, Mijnheer!

DERDE TOONEEL.

VLIEG (*alleen*).

'k Denk, dat ik ze verkloek,
Die eedgenooten, die zoo listig zamenspannen,
Om d'ouden goeden man, zoo onverdiend te bannen!
't Is waar, de man is doof, doch onderwijst zeer goed,
Ofschoon het waarlijk elk verwondring baren moet. —
Ik deed een onderzoek, en ja, ik mogt ervaren,
Dat in de school, de zaken zeer in orde waren.
Het schrijven, lezen, taal, ik vond het alles best,
Zowel het reeknen, en d' historie, als de rest! . . .
'k Ben er niet tegen om aan hem ontslag te geven
Met pensioen, — volstrekt niet, — want ik vind het leven
Voor hem te druk; — de goede man verdiende rust,
Maar 't is den raad, 't is ons, 't is mij niet onbewust,
Dat Blanken-Brienen, niet heel veel kon overleggen
Van zijn salaris, om zoo maar in eens te zeggen:
Ik neem ontslag, en vraag den raad om pensioen!
Was dat het niet? mijn raad zou zijn: het maar te doen!
Enfin, we zullen zien! — Men kan somtijds niet weten
Wat nog gebeurt! — Wel, kijk! daar heb ik nog vergeten
Bij Brakel aan te gaan, die straks mij roepen liet. —
Och, 'k heb nog even tijd, de leden zijn nog niet
Present, ik kan dus die visite nog wel maken,
Maar, haasten we ons, want 't zijn *hier* serieuze zaken. —

(VLIEG *af*.)

VIERDE TOONEEL.

TAK.

*(ouder het opkomen.)**(rondziende.)*

Mijnheer! hier zijn ze al. — Wat! weg? Och, waar is hij dan?
Ik haaste mij zoo zeer, — ik ben vermoeid er van,
Vast nog een zieke! Kom, 'k ga hier een beetje rusten.

*(Hij gaat in den zetel van den president zitten.)**(Het pakje Manilla beziende.)*

Behoorden jullie mij! dan zoude ik je ook wel lusten!
Maar dat 's geen rooken voor een onderofficier
Met paspoort, evenmin, voor huisknecht of portier,
Voor klerk of bode. — Heer! Bewaar . . . wat heb 'k veel
(namen,

En titels; — maar het loon, is bitter weinig zamen:
Pensioen ruim honderd; vijf en tachtig tractement
Als bode, en dan mijn loon, één gulden vijftig cent
Bij Puff van Puffenburg, per week! — Om vet te mesten
Zijn al mijn baantjes, toch lang niet van de allerbesten.
Maar 'k heb niet beter. Dus, ik moet het hiermeê doen,
Enfin, ik eet en drink, ik kleed mij met fatsoen,
'k Heb wat mij noodig is! Wat kan ik meerder wenschen?
'k Geniet een groot geluk. — Gewis, een aantal menschen
Heeft vrij wat minder. — En als nu, op mijn rekest
Nog eens verhooging kwam, dan had 'k het opperbest!

Hij hoort eenig gerucht.

De Burgemeester vast! Ik ga zijn' stoel verlaten!

(Hij slaat met den zakdoek en blaast.)

Foci, hij is warm! 'k Zal aan de deur wat met hem praten.
(Hij loopt naar de deur, Dr. Vlieg komt hem te ontmoet.)

VIJFDE TOONEEL.

TAK, Vlieg.

Vlieg.

Zoo, ben jij al weerom?

TAK.

Al lang, Mijnheer!

VLIËG.

Ja, vlug

Is Tak altijd geweest. —

TAK.

'k Ben altijd gaanw terug

Als ik een boodschap doe!... Hier hebt gij uw cigaren!

VLIËG.

Ei, 't pakje vol! Ik dacht niet dat er zooveel waren.

(Hij steekt er een aan.)

Zeg, zal jij ook gediend?

TAK.

't Is wel beleefd, Mijnheer!

Maar 'k dank u wel!... dat zou....

VLIËG *(hem er een gevende).*

Pak aan, een enkele keer

Smaakt zoo'n eigaartje wel. — Gij kunt hem ook bewaren.

TAK *(vergenoegd aannemende).*

Ik dank u wel, Mijnheer!

VLIËG.

Pas op, het zijn heel zwaren!

TAK.

Ja, ja, ik ken ze wel!

VLIËG.

Waar heb je bij gediend?

TAK.

Bij 't tweede, Infanterie.

VLIËG.

Zoo, zoo! — Hoe lang wel vriend?

TAK.

Ruim dertien jaar, maar toen heb 'k een gebrek gekregen

Hier aan mijn knie. Ik had het langen tijd verzwegen

Voor onze dokters, want ik telde 't zaakje niet,

En toen ik 't zei, was 't reeds te laat, tot mijn verdriet. —

VLIËG.

Men ziet het meer, dat men ongaarn, voor ligte kwalen,

Naar een geneesheer loopt, om hulp er bij te halen,

Dit is niet zelden zeer tot nadeel van patient. —

ZESDE TOONEEL.

DE VORIGEN, KNOETELDORF, VEEN.

KNOETELDORF.

Zoo, docter Vlieg! Win je ons het af? Al lang present?

Vlieg.

Een oogenblikje slechts.

VEEN (*tijmerig*).

Hij vliegt er ook maar henen.

TAK (*voor zich*).

Ja, vlugger als jij, slak! met mond en met de beenen.---

ZEVENDE TOONEEL.

DE VORIGEN, PUFF VAN PUFFENBURG, SPRUIT, FRANKS,
SPIER (*ze komen groetende op*).

Zoodra de leden van den raad zich zetten en de vergadering zal geopend worden, wordt de toegang voor het publiek geopend en komen er verscheidene personen op de afgescheiden plaats om te luisteren.

BLANKEN-BRIENEN zit vooraan, maar omdat hij niet verstaat heeft hij een jongen bij zich, die telkens wanneer BLANKEN hem aanstoot, zacht met sterke beweging van den mond herhaalt wat de leden zeggen.

De doove heeft dus steeds het oog gevestigd op zijn satelliet en noteert een en ander.

PUFF (*zacht tot zijne drie medestanders*).

Je weet nog de afspraak goed?

SPRUIT.

Wel zeker!

FRANKS.

Zou ik niet?

SPIER.

Ik ook.

TAK (*voor zich*).

Ze smoezen al. — Men denkt dat niemand 't ziet!

KNOETELDORF.

(Hij neemt plaats, de leden doen zulks ook; hij slaat met den hamer op tafel. Het publiek komt, als bovengezgd, op.)

Ik open en zal u de Notulen doen hooren!

(Tot het raadslid SPIER.)

(Och, Spier! schuif azjeblijft de waterkraf naar voren.)

(Hij schenkt een glas water in en drinkt; daarna staat hij op, neemt een ontzettend zwaar Notulenboek ter hand.)

't Is lastig met dat boek; het is verbazend zwaar!

TAK.

(Hij loopt naar den Burgemeester, biedt hem zijn rug aan.)

Ik leen u graag mijn rug.

(KNOETELDORF schudt neen.)

Gerust, toe! doet u 't maar!

KNOETELDORF (hij doet het en leest).

Op drie April werd een' vergadering gehouden;
Een brief van Veen, — absent, omdat hij was verkouden.
Het andre leden tal was tijdig hier present;
Vergadering geopend door den president. —
Daarna had hij toen de eer de Notulen te lezen.
Bij geen der leden zijn bedenkingen gerezen
Er tegen. — Goedgekeurd alzoo. — De president
Zegt, dat, gelijk ook reeds den leden is bekend,
Er van de Staten de approbatie is gekomen
Op twee besluiten, door den achtbren raad genomen,
Met algemeene stem, betreffende den weg
En watermolens. — Wordt besloten: Willem Keg,
Deskundig en Jan Franks, lid van den raad, te vragen
Om hun advies, — en of 't den heeren kan behagen,
De som te ramen, wel benoodigd voor het werk,
Met aanbeveling, van constructie, *hecht en sterk.* —
De juiste rigting van den grindweg is gebleven
In dubio, — alleen, twee plannen aangegeven
Van Kalf tot Kreenen *één* en *twee* van Kieft tot Veen.

FRANKS.

Ai!.. Neem niet kwalijk! 'k Heb zoo'n last weér van mijn becn.

KNOETELDORF (*de lezing vervolgende*).

Van twee der stukken, ter vergadring ingekomen
Is geen notitie, door den achtbren raad genomen. —
»Een kat te knepplen», — het verzoek van Arie Vaan
Is door de meerderheid des raads hem toegestaan. —
Zoo ook, 't verzoek »om een vet varken te versmakken,»
Door Willem van der Laan, — en »bolussen te bakken»
Door Antje van der Zwan, op straat, in hare kraam,
Is niet geweigerd, om dat al de leden, zaàm,
Van oordeel zijn, dat 't meest, juist dergelijke zaken
Het kermisfeest eerst regt tot eene kermis maken.
Niets ter behandeling meer, — met 't resumé content,
Gesloten de vergadring door den president. —

(*Hij doet de rondvraag om aanmerkingen.*)

Iets aan te merken?

SPRUIT.

Niets.

VLIEG.

Notulen om te stelen!

VEEN (*lijmerig*).

Ik keur die dingen goed.

FRANKS.

Ik ook.

PUFF.

Is over 't spelen,

Van Boesnach, hier op 't feest, ook niet gediscoureerd?

KNOETELDORF.

't Was niet officiël, — dus, niet genotuleerd. —

PUFF.

Dan keur ik goed. —

SPIER.

En ik.

KNOETELDORF.

Alzoo: wij arresteren

En teeknen zonder schroom! Nu aan het werk Mijnheeren,
Aan de orde is: Een rekest van onzen bode Tak.

TAK (*voor zich*).

Ik weet niet... maar... 'k gevoel mij niet op mijn gemak,
Hoe of dit loopen zal?..

KNOETELDORF.

Ik zal het maar eens lezen.

(Lezende.)

In hoop, dat 'k achtbre raad! niet indiscreet zal wezen
 Breng 'k mijn belangen, bij geschrift, in uwen raad:
 Het loon dat voor den bode op uw' begrooting staat
 Is laag, — zeer laag, — *te* laag, want vijf en tachtig gulden,
 Och, 't is zoo'n beetje geld, — en 'k ben zoo bang voor schulden.
 Voor 't geen 'k verdien, mijn loon en voor mijn pensioen,
 Moet 'k eten, wonen, ja, 'k moet daarvoor *alles* doen;
 En alzoo, achtbre raad! kunt gij ook ligt begrijpen,
 Dat ik mijn maag soms met geweld wel toe moet knijpen,
 Als zij eens trek gevoelt naar schapenvleesch en bier. —
 'k Ben anders opgeruimd en wel te vreden hier. —
 Ik dacht dus bij mij zelf: Kom, 'k zal het maar eens wagen
 Om aan de Heeren een vermeerdering te vragen
 Van vijftien pop, dan wordt het juist een ronde som.
 Toe! achtbre Heeren! doet het maar! och toe! kom, kom,
 Dat staat u mij wel toe! Dat zult gij mij wel geven.
 'k Blijf dan u dankbaar en uw dienaar heel mijn leven.
 Geteekend Tak.

Wie van de Heeren vraagt het woord

Hier over? —

FRANKS.

Ik.

VEEN (*lijmerig*).

En ik.

KNOETELDORF.

Dus Franks en Veen?

FRANKS.

Accoord!

TAK (*voor zich*).De *duitendief* en *slak*, die zijn er zeker tegen!

VLIËG.

Mijnheer de President, ik heb zoo pas gezwogen.

Maar vraag toch ook het woord.

KNOETELDORF.

Mijnheer, 't zij u verleend.

Aan u, heer Franks!

FRANKS.

Heer, Knoeteldorf! ik heb gemeend
Mijn stem er tegen, wel te moeten motiveren,
't Is u bekend, naar 'k meen, zoowel als al den heeren,
Dat zeer veel noodig is, voor 't allernoodigst werk,
Voor onderhoud van school, het raadhuis en de kerk!
Denk verder aan den weg en aan den watermolen.

TAK (*verontwaardigd voor zich*).

Wie weet hoeveel of *jij* daarmee wel hebt ontstolen
Aan deez' gemeente? ... *Jou* begroeting! ...

FRANKS.

En nu weer
Vermeerdering voor Tak. — *Ik* sta 't niet toe Mijnheer!

KNOETELDORF.

Het woord aan Veen.

(VEEN *lijmerig*).

Ik wou, Mijnheer! alleen maar zeggen
Dat ik mij bij de zaak ook niet kan nederleggen.

TAK (*voor zich*).

Het *leggen* valt niet zwaar, vooral niet voor een *slak*!

(VEEN *lijmerig*).

Het komt mij voor, dat onz' gemeentebode Tak
Een mooi salaris heeft, als wij het vergelijken
Met andren; — en ge weet, er komt nog heel wat kijken
Voor onz' finanties, dus ik kant me er tegen aan.

KNOETELDORF.

Aan u, heer Vlieg, is 't woord!

VLIEG.

Mij dunkt het zal wel gaan;
't Is vijftien gulden meer, — 't *sop* is de kool niet waardig,
Ik stem het gaarne toe, maar 'k vond het dan wel aardig
Als hij voor 't meerdre loon, steeds diende als lezenaar,
Want ik beken het graag, 't Notulenboek is *zwaar*;
'k Stel die conditie vast. —

KNOETELDORF.

Daar wij de zaak bekeken,
Genoeg, naar 'k meen, vraag ik uw stem.

PUFF.

Mij is 't gebleken

Geen overdaad te zijn voor Tak. Ik ben er voor!

FRANKS.

Ik tegen!

VEEN (*lijmerig*).

Tegen ik!

SPRUIT.

Ik voor!

Vlieg.

Ja!

SPIER.

Voor.

KNOETELDORF.

Er door,

Is 't voorstel, want ik heb er ook volstrekt niet tegen.

TAK (*voor zich, terwijl hij mime van blijdschap maakt*).

Hoezee, Hoezee! ik heb het netjes klaar gekregen!

(*Hij gaat naar den achtergrond en vertelt op de bekende manier de zaak aan BLANKEN-BRIENEN.*)

KNOETELDORF.

Op gisteren morgen kwam bij mij 't verzoekschrift in,

Waarvan 'k, Mijnheeren! nu de lezing weêr begin.—

(*Lezende.*)

Aan d' Edel Achtbren Raad van Wielewaal. Wie lezen

Of hooren dit, saluut!

Naar dien het is te vreezen,

Dat onze zaak verloopt, wanneer verordening

Deez' voor en *die* weêr na, belemren menig ding

In ons bedrijf, zoo is het dat wij durven vragen,

Of het den achtbren raad, ook kan en zal behagen

Ons toe te staan dat in 't vervolg onz' tapperij,

Geopend blijven mag, op ieder feestgetij,

In plaats van tien, tot middernacht, of twalef-uren;

Hiernevens vindt gij een' verklaring onzer bureu

Dat 't hen niet hindren zal, en dus, wij hopen maar.—

Uw dienaars: Willem Slok, Piet Bitter en Jan Klaar.

Ik breng 't in omvraag ... of, zou iemand 't woord begeeren?

SPRUIT.

Ik vraag het woord.—

KNOETELDORF.

't Is toegestaan.

SPRUIT.

Ik wijs u, Heeren!

Op 't regt en vrijheid, die een elk in 't land geniet,
En *moet* genieten en daarom *ik* weiger niet.

TAK (*voor zich*).

Nou, die is zuiver, 'k weet wel waar de schoen zal wringen.
Leer *hooren* en leer *zien*, maar *zeg* niet alle dingen,
Maar *anders*, hij heeft ook niet zelden 't zeilje staan,
Als hij uit »'t scheepje" komt, of uit de »halve maan."

KNOETELDORF.

Nog iemand 't woord?

(Niemand spreekt.)

Uw stem!

PUFF.

Er voor!

FRANKS.

Ik niet.

VEEN (*lijmerig*).

Er tegen!

SPRUIT.

Dat spreekt van zelf er voor.

VLIEG.

En *ik*, al had ik negen

Of meerder stemmen nog, — 'k Bood heftig tegenstand.

SPIER.

Er tegen.

KNOETELDORF.

En *ik* ook. — Gewezen van de hand

Is alzoo dit verzoek van 't drietal rekwestanten.

TAK (*voor zich*).

Nu, 'k weet wel wien dat spijt, want Tak: *hij weet van wanten*.
'k Zie zeker iemand vaak, en met een snee in 't oor,
Maar ik vertel 't je niet. — Neen, neen, ik doe 't niet, hoor!

KNOETELDORF.

Nu is aan de orde om een nachtwacht te benoemen,
Twec soll'citanten: Willem Spruit en Piet Verbloemen
Heer Spruit stemt dus niet meê, daar 't bloedverwantschap raakt.

TAK (*voor zich*).

Artikel zes en veertig!

KNOETELDORF.

Briefjes klaar gemaakt,

Mijnheeren!

(De leden schrijven hunne biljetten, geven ze daarna over. KNOETELDORF opent en leest voor.)

¹ Willem Spruit. — ² Ik Spruit. — ³ Ik kies Verbloemen. —

⁴ Verbloemen. — ⁵ Ik kies Spruit. — Ik zag wel graag benoemen

⁶ Verbloemen. — 't Staat gelijk! Beslisse dus het lot!

TAK (voor zich).

Artikel een en vijftig.

SPRUIT.

Dat spreekt, als een pot!

KNOETELDORF.

(Hij schrijft de twee namen op verschillende briefjes en werpt die in een' bus.)

Zie, zoo! de namen opgeschreven en gesloten,

En dan maar voor de soll'citanten aan het loten.

Kom, heer van Puff! trek asjebliest er maar één uit?

(PUFF doet zulks, KNOETELDORF opent.)

Mijnheeren! het geluk dat diende Willem Spruit,

Hij is de nachtwacht dus. —

TAK (voor zich, het raadslid SPRUIT aanziende).

Zijn oogen schieten vonken,

Zoo ziet hij altijd, als hij soms veel heeft gedronken!

KNOETELDORF.

Aan de orde is nu: de weg, dwars door den polder heen,

Twee plannen zijn er. Nummer één van Kieft tot Veen;

Bij 't tweede plan zou hij van Kalf tot Krenen komen,

Er dient omtrent die zaak nu een besluit genomen.

Wil iemand ook het woord?

FRANKS (naar zijn been tastende).

Wel die vervoerde poot!

KNOETELDORF.

Wou die het woord?

FRANKS.

Och, neen! maar 'k was veel liever dood!

VEEN (*lijmerig*).

Mijnheer ik vraag het woord.

SPIER.

Ik ook.

KNOETELDORF.

't Zij u geschonken!

SPRUIT.

Hoe zoudt gij 't vinden als wij eerst een glaasje dronken?

TAK (*voor zich*).

Die nathals blijft niet lang er af.

KNOETELDORF.

Kom, schenk eens Tak!

TAK (*hij schenkt en presenteert*).

Ja, asjebliëft, Mijnheer!

SPIER (*tot SPRUIT*).

Geef mij eens wat tabak?

(*Hij stopt eene pijp en steekt aan; — anderen deden dit reeds voor hem of doen dit later.*)

KNOETELDORF.

Het woord aan Veen!

VEEN (*lijmerig*).

Ik kan mij waarlijk niet verbeelden

Wat of de heeren in de voorge zitting scheelden,

Om nog een plan te maken. — Dat van mij tot Kieft,

Is verreweg het best! mij dunkt

SPIER (*heftig invallende*).

Zoo! asjebliëft!

Dat 's jou belang!

KNOETELDORF (*invallende*).

Spier! ik heb u niet 't woord gegeven

't Is nog aan Veen en straks aan u.

VEEN (*lijmerig tot SPIER*).

Hoor eens, jou leven

Dat raakt mij niemendal; — 't is waar wat ik je zeg,

Dwars door den polder heen, dat is de beste weg.

SPIER (*heftig invallende*).

Dat is gelogen, jou belang brengt meê!

KNOETELDORF (*invallende*).

Wil zwijgen

Zoolang hij spreekt. Gij zult uw beurt straks ook wel krijgen.

VEEN (*lijmerig*).

Van mij tot Kieft, gij weet het zelf, loopt hij voorbij
 Wel dertig plaats en in den polder, zij aan zij,
 En ieder weet het toch, komt hij van Kalf tot Krenen,
 Dan loopt hij er langs zes of hoogstens zeven henen!
 Meer zeg ik er niet van

TAK (*voor zich*).

't Is mooi al, voor een Slak!

KNOETELDOEF.

Kom, vul de glazen eens! denk aan het schenken Tak!

(Zij drinken.)

Nu 't woord aan Mijnheer Spier!

SPIER.

Mijnheeren! 'k zal je toonen

Dat 't leugen is, wat Veen daar zei, want, ziet! er wonen
 Wel dertien aan, als hij van Kalf tot Kreenen loopt!
 Hij *liegt* in *zijn* belang, zoo is 't, want Veen die hoopt
 Om langs dien weg wel heel veel voordeel te behalen,
 Daar is hij dol op, maar... hij wil liefst niet betalen...

VEEN (*invallende, lijmerig*).

Zoo, Arend Spier! ben jij zoo'n bolleboos?.....

KNOETELDORF.

Mijnheeren!

Wij komen eig'lijk hier niet om te disputeren,
 Wilt gij nog spreken, een van beiden, in de zaak?—
 Gij zwijgt. — Welnu, dat ik er dan een eind' aan maak',
 Door stemming! U Mijnheer?

FRANKS.

Ik stem van Kalf tot Krenen!

VLIEG.

Van Kieft tot Veen.

VEEN.

Van *mij* tot Kieft!

SPIER.

De weg moet henen

Van Krenen tot op Kalf.

SPRUIT.

Van Krenen tot op Kalf!

PUFF (*in gedachten*).Van Veen tot Kieft (*SPIER ziet hem verbaasd aan*).

KNOETELDORF.

Ik ook. — Laat zien, 'k geloof haast half
 Dat Nummer één het wint. — Wacht, laten wij eens kijken,
Puff, Veen, Vlieg, ik voor één. — ja, dan moet daaruit blijken,
 Dat Nummer één het wint, vier staat het tegen drie.

SPIER.

Niet waar, niet waar! 'k Weet vast van Mijnheer Puff, dat die
 Niet stemt van Veen tot Kieft, maar wel van Kalf tot Krenen!

KNOETELDORF.

Maar, Spier! je schermt in 't wild, waar moet dat met je henen?
 Mijnheer sprak duidelijk.

PUFF.

Neen, 'k heb mij dan vergist
 Als 'k zei van Veen tot Kalf! Het tweede plan dat is 't
 Wat 'k stemmen wou. —

Vlieg en Veen (*gelijk*).

Neen, neen 't is wettig afgehoopen

PUFF, FRANKS, SPIER, SPRUIT (*ontstuiwig*).

Ik zeg van niet, 't was een vergissing!

KNOETELDORF.

'k Wil niet hopen

Dat gij hier ruzie maakt!.....

(Hij slaat met den hamer op tafel; er komt stilte.)

Het is een gek geval,

't Is alles in den vorm. Vergistet ge u, 't is mal.

Ik weet er waarlijk haast geen uitweg op te vinden.

(Zich bedenkende.)

Ja, 'k weet toch wat!

PUFF.

Welnu?

KNOETELDORF.

Wij zijn hier onder vrienden,
 'k Houd niet van ruzie; laat de zaak dus onbeslist!
 Omdat van Puffenburg er zich in heeft vergist. —

Tot de andre zitting, moesten wij de zaak zoo laten,
Wij kunnen, in dien tijd, er nog eens over praten.

SPIER.

Je meent de zaak blijft dan maar weer in *cupido*?

PUFF EN VEEN.

Ja, goed.

FRANKS.

Mij goed.

SPRUIT.

Mij ook.

VLEIG.

Enfin, 't moet dan maar zoo!

(*Er wordt gedronken en aangestoken.*)

KNOETELDORF.

Een andre zaak dient in behandeling genomen,
De tijd verloopt. — Er zijn twee stukken ingekomen,
Die 'k hier ter tafel breng. Mijnheeren 't geldt de zaak
Der watermolens in den polder. — Kom, ik maak
Nu maar een aanvang met de stukken voor te lezen.

FRANKS (*zijn been betastende*).

Ai, ai! ik houd 't niet uit, — wat trekken mij die pezen.

TAK (*voor zich*).

Zijn 't ook de pezen van 't geweten? duitendief!

KNOETELDORF.

Eerst 't stuk van Franks en Keg, — en daarna dezen brief.

(*Lezende*).

Wij hebben de eer U onz' begrooting aan te bieden
Der watermolens, die we, als eereijke lieden
Met naauwgezette zorg, u hebben opgesteld.
Zoo als te denken was, kost 't werk een massa geld.
Gij vindt het en détail in bijgevoegde bladen,
't Is dertig duizend zaam. — Dus Edel Achtbre raden
Wij kweten ons van 't werk, met zorg en overleg.
Geteekend: Willem Franks en Bartholomeus Keg.
Het andre stuk.

(*Hij leest den brief.*)

Den Achtbren Raad!

Ik heb vernomen

Dat in deez' zitting in behandeling zou komen,

De vraag die de op te rigten watermolens raakt,
 Hier in den polder. — 'k Weet de raming is gemaakt
 Der kosten. — 't Is wel min, maar och, niet zonder reden,
 Daar deez' gemeente heel wat gelden moet besteden,
 Voor andre werken ook. — Enfin, ik bied u aan
 Om voor de som, de beide molens op te slaan,
 Die de begrooting der commissie aan zal wijzen;
 'k Vertrouw dat bij U geen bezwaren zullen rijzen,
 't Is vast in 't waar belang van *Wielewaal* om dus
 Te handelen.

Uw dienaar,

Jan Franks.

Technicus.

Vlieg.

Ik vraag het woord.

Puff.

En ik.

VEEN.

'k Verlang ook wat te spreken.

KNOETELDORF.

Zeer goed. — Aan U heer Vlieg.

Vlieg.

Ik wensch de zaak bekeken,
 Zoo als zij is. — 'k Neem aan: Met zorg en goede trouw
 Berekende uw commissie, arbeid, grondstof, bouw,
 In één woord, *alles*, voor de watermolens noodig. —
 Maar desalniettemin, acht ik 't niet overbodig
 Dat 't ook nog andren doen. Men kan een fout begaan,
 Ter goeder trouw. — Besteedt men 't werk nu op'lijk aan,
 De vrees hiervoor vervalt. — 'k Heb hiermeê uitgesproken.

TAK (*voor zich*).

'k Geloof vast dat de vlieg de suiker heeft geroken

(*Met gebaar naar FRANKS.*)

Van deze taart. O, dat ik nu eens spreken mogt,
 Doch . . . 't spreekwoord is wel waar. *Houdt u uit mot en togt.*

KNOETELDORF.

Aan u het woord, heer Puff!

PUFF.

Ik zal om te beginnen,
U zeggen dat ik niet geloof, Franks zij' zou spinnen,
Door 't maken van het werk, voor de opgegeven som.

TAK (*voor zich*).

Was hij niet in 't complot, ik noemd' hem ezelsdom,
Zoo iets te zeggen.

PUFF.

En, wat aangaat 't aanbesteden; —
Ik vrees, — en 'k meen, die vrees is lang niet zonder reden,
Dat dan het wachtwoord en consigne is: »Betaal
Gij goede burgers der gemeente Wielewaal.»
Het is genoeg bekend hoe of de aannemers leven,
Elk haalt er wat van, — moet onz' kas dat geld niet geven?
Dan kosten van annonce en 'k weet niet wat al meer,
»Men likt geen kandelaar, dan om de wil van 't smeer!»
En daarom zou 'k, voor mij, niet ongezind mij toonen
Franks 't werk te gunnen

KNOETELDORF.

Veen! u 't woord!

VEEN (*lijmerig*).

Ik meen, de zonen
Van 't raadslid Franks, 't is waar, zij drijven wel de zaak,
Maar toch vergun mij dat ik hier bezwaren maak. —
De wet die zegt: »Het is een lid des raads verboden
Te lev'ren wat voor een gemeente ooit is van nooden,
En evenmin mag hij bij uit te voeren werk
Aan raadhuis, molen, weg, aan dijk of aan de kerk,
In geen geval mag hij, bij 't openbaar besteden
Veel minder onderhands, aannemer zijn.» Met reden
Veronderstel ik dat de zaak van 't molenvak
Wel degelijk die is, van 't raadslid Franks!....

TAK (*voor zich*).

De slak,

Valt meê; — 't is vier-en-twintig op den achtsten regel.

FRANKS (*heftig*).

Dat is gelogen Veen!... 't Bewijs

KNOETELDORF (*invallende*).

Franks! niet zoo kregel;—

Gij hebt het woord ook niet. Verlangt gij mogelijk *dit!*

FRANKS.

Wel zeker!

KNOETELDORF.

Dan is 't goed.

FRANKS (*schamper*).

'k Denk dat het daarin zit,
Dat 'kstraks niet stemde voor den weg zoo 't hem zou lijken,
Ik ben gewoon de zaken heel goed te bekijken;
't Is jalousie, zeg ik, en anders niet met Veen,
Maar loop van mijn part naar de maan! Ai! o, mijn been!
Wat scheuten krijg 'k er door.

TAK (*voor zich*).

Dat komt van 't driftig maken.

KNOETELDORF.

Ik hoop met deze zaak nu spoedig klaar te raken,
Door stemming; — 't spreekt van zelf, 't lid Franks stemt hier
(niet meê.—

TAK (*voor zich*).

Ja, zes-en-veertig van de wet komt hier ter sneê.

PUFF.

Er voor dat Franks ze maakt.

VLIEG.

En ik verklaar me er tegen!

SPIER.

Er voor.

VEEN.

En tegen ik.

SPRUIT.

Ik voor.

KNOETELDORF.

'k Ben ongenegen
Ze Franks te gunnen! — 't Is drie stemmen tegen drie,
Verdaagd tot de nadre zitting, Heeren!

TAK (*voor zich*).

Ei, ik zie,

Hij kent de wet toch ook; 't is vijftig, vierde regel
En dan scheldt Puff hem nog wel altijd voor een vlegel.

SPIER.

't Is aardig; deze zaak blijft ook in *cupido*.

KNOETELDORF.

Ja, ja, 't gaat vreemd van daag. — Ik zag het nimmer zoo!

(*Er wordt gedronken en aangestoken*).

En nu, Mijnheeren! heb ik nog een brief ontvangen
Van den Minister! 't Was zijn uitgedrukt verlangen
In bijgevoegd geschrift, dat 'k eerst het zegel brak
Op 'teind der zitting. — Zie eens naar de glazen, Tak!

(TAK *schenkt*).

Nu wil ik zoo 't mij past, de rondvraag eerst verrigten,
En dan, met 't oog op 't stuk, mij kwijten van mijn pligten.
Heeft iemand ook nog iets.

PUFF.

Ja, iets van veel belang!

(*Hij reikt aan KNOETELDORF een papier over*).

Een schrift'lijk voorstel waar 'k de lezing van verlang.
Het is door Spier en mij, twee leden, onderteekend,
Zoo 't reglement beveelt. —

KNOETELDORF.

Daar had 'k niet op gerekend,
Maar 't spreekt van zelf, ik lees uw stuk den leden voor.

TAK (*voor zich*).

Pas op, — nu gaan de poppen aan het dansen, hoor!

KNOETELDORF.

(*Hij leest*).

Mijnheeren! Aangezien 't ons duidelijk is gebleken
Dat Blanken-Brienen, onderwijzer, door gebreken;
U wel bekend, geschiktheid voor den arbeid mist,
En er op 't dorp, veel klagten zijn gerezen, is 't
Dat wij het voorstel doen, om hem te pensioneren....
Ons tweede voorstel is: de school te supprimeren.

(*Men hoort gemor van de zijde des publieks*).

Ons eerste voorstel eischt verklaring noch betoog....
Maar 'k zag niet graag dat ge u in 't tweede soms bedroog,
En daarom vang ik aan het voorstel toe te lichten....
Eén onderwijzer kan met glans het werk verrigten

Wat hier te doen valt; — en daarbij 't is van belang
 Voor 't pecuniële der gemeente. — Weest niet bang
 Dat ook het onderwijs, in 't minst, er door zal lijden,
 De bijschool is zeer goed. — Het zou ons dus verblijden
 In 't waar belang van *Wielewaal's niet ruime kas*,
 Als ieder in deez zaak, met ons éénstemmig was.
 Geteekend Puff en Spier. —

Mijnheeren! 'k sta verwezen!
 'k Ben gansch verwonderd van zoodanig stuk te lezen.
 Ik hoorde nooit een klagt! — Maar 'k kom er op terug,
 Heer Puff! heb ik het *wel*; de zaak gaat niet zoo vlug,
 Als gij wel meent; want weet, zij is niet voorgekomen
 Op 't convocatie, — dus, wordt geen besluit genomen. —

PUFF.

Artikel *twee-en-veertig* van de wet, het slot,
 Geeft juist de vrijheid. — Nergens lees ik van verbod. —
 En wilt gij 't in verband met *neêg-en-veertig* lezen,
 Ook 't slot, dan dunkt mij moet het u wel duidelijk wezen.

TAK (*voor zich, met gebaar naar PUFF*).

Ik sta verbaasd van hem, waar haalt hij 't toch van daan?
 En hij heeft ook gelijk. — Hij geeft de artikels aan. —

KNOETELDORF.

't Is juist. — De wet op 't onderwijs stel 'k dan er tegen!
 Ik lees: »Regt op pensioen wordt na ontslag verkregen
 Door hem, die veertig jaar, en eervol heeft gediend,
 Op d' ouderdom van vijf-en-zestig.

PUFF.

Ja, maar vriend!

Lees 't tweede lid van zes-en-twintig.

KNOETELDORF.

Is 't gebleken

Dat de onderwijzer lijdend is aan zielsgebreken,
 Of wel van 't ligchaam, dan kan ook de raad ontslaan.
 Van schoolopziener of de Staten neemt men aan
 Getuigenis daaromtrent! —

Zoo ver 'k nu heb vernomen,
 Is zulk getuigenis, nog nimmer ingekomen
 Van een dier magten. —

PUFF (een brief overgevende).

Zoo? Nu, lees deez' brief dan maar.—

KNOETELDORF (lezende).

WelEdel Achtbre Heer!

't Is wel een teedre snaar,
Die 'k aan moet roeren, doch ik mag toch niet verzwijgen
Wat waar is. — Zonder in het minst iets aan te tijgen
Uw' onderwijzer, wat verkeerd is, leg ik af,
Getuigenis: *Ongeschied te zijn voor 't werk!* — Ik gaf
U deze regels, op verzoek, maar zonder 't weten
Van uw bedoeling. — 'k Ben uw dienaar,

J. van Eeten.

KNOETELDORF (beeft van verontwaardiging bij de lezing).
't Is een complot! 'k Geloof: een doorgestoken mouw!

VLIEG.

Heer Knoeteldorf! mag 'k u iets raden, vriend! Ik zou
In uwe plaats mij om de zaak, niet driftig maken.
Ik stoor mij niet aan hen, die eer en pligt verzaken,
Ik ga bedaard mijn weg, en heb ook nog wel hoop
Op goeden uitslag.—

TAK (voor zich).

'k Vrees!... er komt nog wat te koop.

KNOETELDORF.

Uw raad is goed, mijnheer! maar onregt moet 'k verfoeijen.

PUFF (hoog).

Och zeg dan maar regt uit dat *ik* of dat *wij* knoeijen!

KNOETELDORF.

Wie weet of 't zoo niet is?

PUFF (heftig).

Ga verder niet Mijnheer!

Of 'k zal u vinden, want 'k sta op mijn punt van eer.—

VLIEG.

Ik raad heer Puff, dat hij een weinig zeilen mindert,
Misschien dat er iets komt, dat ras zijn doel verhindert.
Ik spreek in raadsels nog. — 't Wordt later u wel klaar.

tot KNOETELDORF.

Mijnheer, wees heel gerust, en volg den regel maar.—

KNOETELDORF.

Welnu, de zaak zij in behandeling genomen;
Ik splits in tweeën 't stuk, zoo even ingekomen.
Eerst dient er uitgemaakt, *ontslag of geen ontslag*;
Dan volgt het andre. —

VEEN (*lijmerig*).

Vóór de stemming 't woord, als 'k mag.

SPIER.

En ik.

KNOETELDORF.

Ja, dat is goed. U zij het woord gegeven.
Eerst Veen. —

VEEN (*lijmerig*).

'k Dacht bij mij zelf: vaak moet een mensch beleven
Dat hij mishandeld en miskend wordt. — Dit geval
Bewijst de waarheid. — Ik zeg maar: 't is niemendal
Als men een hond wil slaan, om dan een stok te vinden!
Maar des niet al te min, verzoek ik u eens vrinden
Om te overwegen, — zoo ik zeg, — ik vraag 't als vriend,
Of meester Blanken, zulk ontslag wel heeft verdiend.
't Gevoel beslisse nu . . .

TAK (*voor zich*).

De slak valt meê, warempel!

KNOETELDORF.

Aan Spier het woord.

SPIER.

De school is slecht, want bij exempel
Mijn jongen weet nog niets. — Hij moet maar naar zijn moêr!
Ik redeneer wel goed, al ben ik maar een boer.
Ik zeg ronduit: hoe eer hoe beter maar verkassen;
't Is 't best, dat wij direct het varken ook maar wasschen,
Meer weet ik er niet van. —

KNOETELDORF.

'k Vraag dan de stemmen maar
Als niemand spreken wil, dan zijn we ergaauw meê klaar!

PUFF.

Voor.

FRANKS.

Voor.

Vlieg.

Ik tegen.

VEEN.

Tegen ik.

SPRUIT.

Voor.

SPIER.

Voor.

KNOETELDORF.

Er tegen,

Vier tegen drie. — De man heeft zijn ontslag gekregen
Door knoeijerij!

*Men hoort een sterk gemompel bij het publiek. De
aangezigten duiden afkeuring aan. BLANKEN-BRIENEN
die door zijn satelliet op de hoogte van de zaak ge-
bragt is, wringt de handen. — Het zien hiervan,
wekt bij het publiek zoo veel wrevel op, dat het zich
luid doet hooren. — De voorzitter moet duchtig den
hamer gebruiken, eer de rust hersteld is.*

PUFF (schreeuwende).

Door knoeijerij? Nog eens Mijneheer!

KNOETELDORF.

Ik spreek niet tegen u. — 'k Bewijs u niet die eer!
Het tweede voorstel nu aan de orde: 't supprimeren
Der school. — Ik zeg u d' uitslag, reeds te voren, heeren,
Vier tegen drie, dat spreekt, zoo zal het weder zijn.
'k Schrijf heden nog deez zaak Minister *Cateneijn*.

PUFF.

Voor.

FRANKS.

Voor.

Vlieg.

Ik tegen.

VEEN.

Tegen ik.

SPRUIT.

Voor.

SPIER.

Voor.

KNOETELDORF.

Er tegen.

Mijnheeren! zoo gij ziet, heb ik gelijk gekregen.

(Het gemompel van het publiek herhaalt zich; de voorzitter is genoodzaakt met kracht den hamer te hanteren, eer er stilte komt.)—

TAK (voor zich).

Als 'k nu eens spreken mogt, dan bragt ik zeker aan
Al wat ik weet. — Hoe of het hen dan zou vergaan?!

KNOETELDORF.

(Hij opent den ministrielen brief. Er valt een strookje papier uit, geschreven door de hand van PUFF VAN PUFFENBURG. KOETELDORF ziet met verbazing wat er op geschreven staat. De leden van den raad zijn in spanning. Vlieg ziet rond en lacht.)

Schoon 'k niet begrijp, lees 'k eerst deez regels voor Mijnheeren!

(Lezende.)

- „'k Zal wat verhandeld is nog even resumeren”
 „Besloten: Blanken-Brienen krijgt alzoo congé,”
 „De school gesupprimeerd, geen ander in zijn steé.”
 „De grindweg zal van Kalf tot Krenen moeten loopen,”
 „Vlak langs het land van Spier; zoo is 't toch wil ik hopen?”
 „Ja, ja, zoo is 't besluit. — De molens die maakt Jan,”
 „De zoon van Franks. 't Is goed geschikt; zoo goed 't maar kan.”
 „We zullen Spruit zijn broër tot nachtwacht promoveren.”
 „Wascht de eene hand toch d' aër, ze worden schoon Mijnheeren.”

(PUFF verbleekt zichtbaar. De zamenspannende leden zitten verlagen en toonen door houding en gebaren dat zij niet weinig bevreesd zijn.)

't Is vreemd! . . het schrift . . . mij dunkt het is mij wel bekend!
Maar, 'k weet niet!—

TAK (voor zich, met gebaar naar PUFF).

Zie nu eens, hoe hij verbleekt, die vent.—

VLEEG.

Mijnheer van Knoeteldorf! *ik* zal het u verklaren.
 't Is veertien daag geleên, zoo ongeveer, toen waren
 Vier mannen bij elkaar, uit deez' gemeenteraad.
 Zij spraken zamen af, wat daar geschreven staat.
 De heer van Puff noteerde en ging toen resumeren;
 Juist na 't vertrek der *drie*, kwam ik zijn huis passeren.
 Hij riep mij aan, hij had, zoo zei hij, pijn in 't hoofd,
 'k Schreef een recept. — Of u mij *al* of *niet* gelooft,
 Toevallig moest 'k dit stuk papier toen bij mij steken.
 Twee dagen eerst daarna toen is het mij gebleken
 Wat dit beduidde. — 'k dacht: Neen, neen, dat kan niet zijn.
 En 'k zond het met een' brief Minister *Cateneijn*.

PUFF (*hij heeft zich een weinig hersteld*).

Mijnheer dat noem ik slecht! 't Is misbruik van vertrouwen!

VLEEG.

Gij hebt gelijk; althans we zullen 't er voor houwen. —
 Maar zeg eens, welk een naam geeft gij een' hand'ling wel,
 Als die van u. — Gij immers zet 't belang op 't spel
 Van onz' gemeente: — gij, die pas weêr zijt herkozen
 Door deze burgers. — Foei! gij moest van schaamte blozen!
 Het grootst verraad, dat men, aan iemand plegen kan
 Dat pleegdet gij aan hen. — Mijnheer! ik gruw er van!

PUFF.

Ja, 't volk gaat mij wat aan!

KNOETELDORF.

'k Gebied u om te zwijgen!

TAK (*voor zich*).

Ik ben benieuwd of hij nog meer op 't *jak* zal krijgen!

KNOETELDORF.

Ik lees den brief.

Den Raad van Wielewaal.

Ik kan

Nu zeggen: door dien brief, *weet ik er alles van*,
 Hoe 't bij u toegaat en wie daar al zamenzweren!
 Ik vind het laag. — 'k Ben verontwaardigd over d' Heeren
 Die handelden aldus. — 'k Voeg later meer er bij.
 Nu, — *basta!* — in deez' zaak. — Lees nog aan de andre zij!

KNOETELDORF (*keert het blad om*).

De Koning heeft benoemd op nieuw weêr voor zes jaren
Tot Burgemeester den heer Knoeteldorf; — steeds waren
Zijn' diensten van dien aard, dat hij veel lof verdient.

VLIEG (*invallende*).

't Wensch hartlijk u geluk met deez benoeming, vriend!

KNOETELDORF (*vervolgende*).

Nog iets dat meer den raad dan u zal regarderen:
'k Raad u in uw belang, ik roep u toe Mijnheeren!
Geeft Blanken pensioen en 't Secretariaat
Van Wielewaal, indien gij uw belang verstaat!
Geteekend *Cateneijn*.

Wat zoudt gij hiervan denken?

Ik wil den man zeer graag met dezen post beschenken
Voor al de grieven die hij reeds heeft ondergaan.

FRANKS, SPIER, SPRUIT,

Ja, ja, wij nemen ook heel graag dit voorstel aan!

VEEN.

Ik ook.

VLIEG.

En ik, dat spreekt! 'k Houd niet van intrigeren
Maar 'k stookte 't vuurtje aan. Het was om hun te leeren.

KNOETELDORF.

En Puff?

PUFF.

't Is goed!

KNOETELDORF.

We geven 't Secretariaat

Aan Blanken. — 'k fél citeer hem en den heelen raad. —

(*Gejuich van het volk. Zij nemen BLANKEN-
BRIENEN met zijn stoel op en dragen hem weg, ter-
wijl zij aanheffen: »Lang zal hij leven,» enz.*)

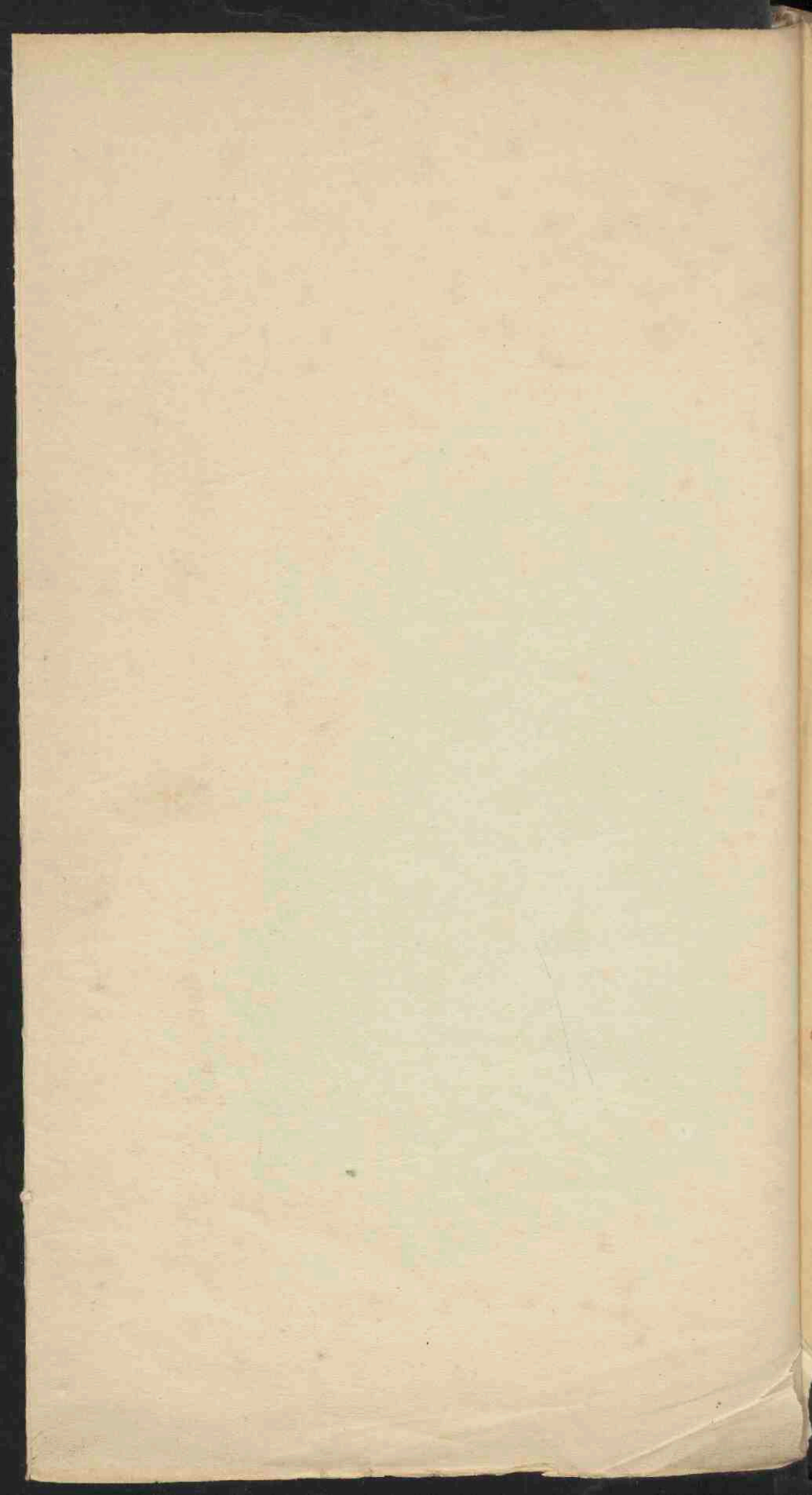
TAK (*naar voren tredende*).

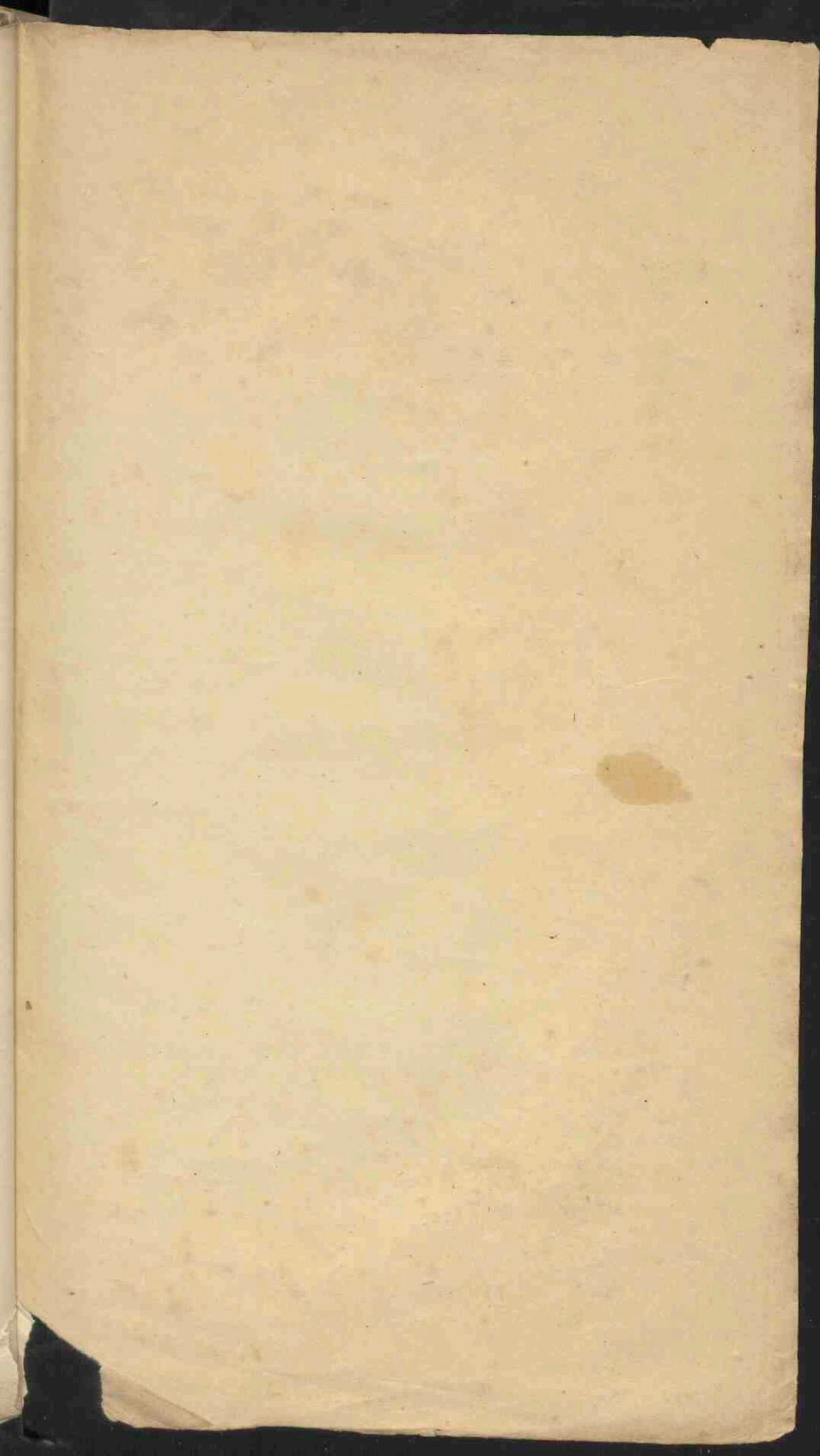
Een oogenblik vraag ik hier 't woord: Gij eedle vrouwen!
Zaagt vóór deez avond, nooit nog een vergadring houwen,
Van den gemeenteraad. — Welnu wat zegt ge er van?
Hoopt ge op zoo'n baantje niet voor broeder, zoon of man?
Wij gaven u nog maar de *schaduwzij'* te kijken,
Zaagt gij de *lichtzij'* eens, het zou u beter lijken. —

Denkt echter niet, dat het in den gemeenteraad
Zoo als te *Wielewaal*, juist overal, zoo gaat. — —
Nu, eindelijk nog een woord tot u gerigt, Mijnheeren!
Wij werpen ons volstrekt niet op om u te leeren, —
En toch, — misschien dat hier of daar de leering school:
Men vindt bij iedere zaak, *waar in de wereld*: KOOL!
Een raad nog: als gij soms voor uwen raad gaat kiezen,
Wilt dan de stelling toch niet uit het oog verliezen;
(Het zij gij hoog of minder hoog in 't leven staat):
Kiest eerlijk volk vooral in uw' gemeenteraad!!!

(*De gordijn valt.*)

Bij den uitgever **L. A. LAUREIJ**, te Nieuwediep,
is mede verschenen:

J. M. VAN AKEN, Bezint eer gij begint. Blijspel
voor rederijkers in een bedrijf.

Prijs *f* 0.60.

J. M. VAN AKEN, Zoo gaat het! Blijspel voor rede-
rijkers in twee bedrijven.

Prijs *f* 0.60.

D. DEKKER, 26 April 1865. Een namiddag op en
naast het Bureau van den Rijks-Telegraaf eener Provincie-
stad. Luimige schets voor rederijkers in twee afdeelingen.

Prijs *f* 0.75.

Alom verkrijgbaar.

